

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	in upravnilištvu prejeman:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 550
na mesec 2—	na mesec 190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaševa ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Ljubljana vsak dan s svojo izdajo dostavlja na prejemnike.

Inserati veljajo: petstopenjski peti vrsta na enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Pate in zahvala vrsta 20 vin.
Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih inšercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročila, reklamacije, inserati t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na plačila naročila brez istodobne vplačila naročilne se ne odna.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 650	celo leto naprej K 35—
na mesec 230	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvu (spodaj, dverice levo), Knaševa ulica št. 5, telefon št. 34.

Nepotrjena izvolitev.

Zastopnik kranjske trgovske in obrtniške zbornice v državnem železniškem svetu je že mnogo let ravnatelj Ivan Hribar, njegov namestnik pa je bivši predsednik trgovske in obrtniške zbornice Josip Lenarčič. Hribar je bil gotovo eden najmarljivejših članov državnega železniškega sveta in je v njem vedno energično zastopal kranjske železniške interese. Naravno je torej, da ga je trgovska in obrtniška zbornica tudi letos izvolila v državni železniški svet in Lenarčiča za njegovega namestnika, a zdaj vlada te volitve ni odobrila, nego je pozvala trgovsko in obrtniško zbornico, naj izvoli drugega zastopnika in njegovega namestnika. Z ozirom na nesrečni izid procesa zaradi »Agro - Merkurja« je sicer naravno, da vlada ni potrdila izvolitev gosp. Lenarčiča, a da tudi izvolitev gosp. Hribarja ni potrdila, je vsekakor zelo presenetljivo. Tu ne more priti nič v poštev, da Hribar svoj čas tudi ni bil potrjen za ljubljanskega župana. Pri županski nepotrjitvi se je vlada skrila za pretevezo, da je župan ne samo poglavar avtonomne občine, nego tudi predstojnik politične oblasti prve instance in da ga zato ni potrdila. Če mora župan ljubljanski kot predstojnik politične oblasti biti deležen zaupanja vlade, pa ni to nikjer rečeno za zastopnike trgovskih in obrtnih zbornic v državnem železniškem svetu. Ti prav nič ne potrebujejo specialnega vladnega zaupanja, saj so zastopniki neodvisne korporacije in saj se državni železniški svet nima baviti s političnimi zadevami, nego le z določnimi interesi prebivalstva.

Kaj je torej vzrok, da Hribar ni potrjen? O njegovih zmogljivostih in o njegovi osebnosti integriteti seveda ni dvomov, preostajajo torej samo politični nagibi. Ker se je Hribar faktično popolnoma umaknil iz političnega življenja in se ga že štiri leta absolutno nič ne udeležuje, je čisto neumljivo, kako konkretni politični razlogi naj bi bili odločili proti njegovi potrditvi. Hribar se štiri leta politično ni ganil in ni znil nobene besede — kaj se mu more torej očitati?

»Grazer Tagblatt«, ki uživa menda zaradi svojih prusofilskih

stremljenj posebne simpatije avstrijskih vladnih krogov, je bil prvi list, ki je bil v položaju, poročati o Hribarjevi nepotrjitvi. Njegovo, bržkone iz uradnega vira poteklo poročilo, pravi, da železniško ministrstvo Hribarja ni potrdilo zaradi njegovih »panslavistične Umtriebe«. Take dolžitve so dandanes zelo navadne, v očeh vseh pametnih ljudi so tudi že davno samo smešne, le vlada se še jako rada za njimi skriva, posebno kadar ji manjka drugih razlogov — ali kadar hoče prave vzroke kakega postopanja zakriti.

Hribarjevi »panslavistične Umtriebe« se reducirajo na to, da ima kupčijske zveze s slovenskim jugom in da je bil predsednik »Slovenskega kluba«, ki je bil popolnoma nepolitično društvo in se tudi ni čisto nič vtičal v politične stvari, pa je bil zaradi preskrbovanja služb v Srbiji in Bolgariji razpuščen. To so tisti »panslavistične Umtriebe«, s katerimi vlada opravičuje v »Grazer Tagblattu« (!) nepotrjitev Hribarja.

V političnem ozirju je pač popolnoma vse eno, kdo je zastopnik trgovske in obrtniške zbornice v železniškem svetu, zakaj ta korporacija ima povsem nepolitičen delokrog. Četudi se pa kot vzrok Hribarjeve nepotrjitve razglajajo politični nagibi, namreč »panslavistične Umtriebe« je vendar očitno, da so vsi izgovori in vse opravičbe, ki jih navaja vlada, le puhle fraze, za katerimi se skriva neuprosno in do skrajnosti dosledno osebno nasprotje gotovih oseb, ki so Hribarja ubili. Ker je bil preveč samosvoji, ga hočejo za vsako ceno in na vsak način popolnoma izriniti iz javnega življenja.

Po veljavnih zakonih je nepotrjitev Hribarja za člana državnega železniškega sveta stvar, proti kateri se ne da nič pozitivnega storiti, kajti trgovska in obrtniška zbornica ima le pravico, železniškemu ministrstvu predlagati, kdo naj bo imenovan za člana državnega železniškega sveta in ima ministrstvo popolno svobodo, da ta predlog sprejme, ali pa ga zavrne. Ministrstvo pač ne sme imenovati nikogar drugega, kakor tistega, ki ga zbornica izvoli, a če dotičnega neče imenovati, mora zbornica staviti nov predlog.

Nepotrjitev ravnatelja Hribarja je politična epizoda zelo podučnega

značaja. Iz nje je videti, s kakim srdom in s kako doslednostjo se vojskuje vlada proti vsakemu, kdor se ji iz kakršnikoli razlogov zameri, in kako se vedno tako početje opravičuje s patrijotičnimi razlogi in sumničenji s »panslavistične Umtriebe«.

Jugoslovani in sestanek v Opatiji.

Na sestanku v Opatiji sta grof Berchtold in di San Giuliano razpravljala, kakor vsi listi soglasno javljajo, tudi o notranjih razmerah v avstro - ogrski monarhiji. Pretresovila sta pred vsem takozvano italijansko in jugoslovansko vprašanje. In sumi se, da je grof Berchtold dal svojemu italijanskemu tovarišu razne koncesije na korist italijanskemu življu v Avstriji, a na škodo avstrijskih Jugoslovancev.

V tem sumu ali bolje v tem prepričanju nas utrjuje pred vsem pisava raznih listov, ki notorično stoje v zelo ozki zvezi s službenimi krogi.

Ti listi so baš po sestanku v Opatiji jeli sumljivo mnogo pisati o jugoslovanskem vprašanju ter poudarjati, da je to vprašanje postalo že tako pereče, da se preko njega ne more več prestopiti na dnevni red. V tem smislu piše celo »Nene Freie Presse«, ki doslej jugoslovanskemu vprašanju ni pripisovala posebne važnosti.

Prav iz teh dejstev sklepamo, da se je na sestanku v Opatiji ukrenilo nekaj na škodo Jugoslovancev in da bi se to prikrilo, so dobili razni oficijozni listi nalog, naj na dolgo in široko pišejo o važnosti jugoslovanskega problema, samo da s tem odvrnejo pozornost in pozornost jugoslovanske javnosti od faktičnih dogodkov.

In ta namen ima čisto gotovo tudi članek, ki ga je te dni priobčil »Polaer Tagblatt«, o katerem je znano, da stoji v tesnih odnosih s službenimi krogi. V tem članku se skuša vzbuditi mnenje, da se na opatijskem sestanku ne samo ni ničesar sklepalo, kar bi bilo naperjeno proti Jugoslovancem, marveč da je bil ta sestanek vpriporjen naravnost v to svrhu, da bi se Italijanom v kraljestvu doka-

zalo, da so Istra, Trst in Gorica slovenske zemlje, vsled česar da so italijanske aspiracije na te pokrajine neupravičene.

Tako-le piše »Polaer Tagblatt«: »Brezpogojno moramo sklepati, da je bila hrvatska, ali bolje rečeno, slovanska nota namenoma sprejeta v pozdrav in v ostale formalnosti povodom opatijskega sestanka.

Zdi se namreč, da bi naj di San Giuliano, ki ga je opatijski župan pozdravil najprvo v hrvatskem jeziku in kateremu so ob izletu v Bazovico in Lipico na tržaškem ozemlju vihrale nasproti slovanske zastave, obrnil pozornost svojih rojakov v kraljestvu na-se in sicer v svrhu, da bi uvideli, da Istra in Trst nista enotno italijanska, marveč tudi slovanska in da bi na podlagi tega pravilnega pojmovanja in presojanja narodnih razmer ugasnila irendentistična misel.

In kar je še važneje: San Giuliano je bil s tem zadovoljen, zakaj on je moral vsekakor preje sprejemni program odobriti, predno se ga je moglo uveljaviti... Irendentistično navdušenje na primer za Dalmacijo mora izginiti, ako se premisli, da ni v tej deželi skoro nobenih Italijanov več, in če enkrat postane znano, da prebivajo v Istri in v ostalih pokrajinah, ki jih reklamirajo Lahi, tudi Slovani in da tvorijo tu celo večino, potem mora primerno pasti tudi slepa strast. To doseči, to je bil namen, da se je izbrala kot mesto sestanka Opatija in da se je določil tudi tak program...

Cemu pač pišejo oficijozni listi tako? Iz naklonjenosti, iz ljubezni do Jugoslovancev? Kdo bi se ne smejal! Pišejo tako, da bi Jugoslovane uspavali, da bi njih pozornost odvrnili od velikih dogodkov, ki se pripravlajo in napovedujejo na jugu!

Za to popolnoma soglašamo z »Agramer Tagblattom«, ki piše v torkovi številki med drugim:

»V dejstvu, da je bil pravaš dr. Mandić imenovan za namestnika bosanskega deželnega poglavarja, da paktira dalmatinski namestnik grof Attems s pravaši, da je skupna vlada sklenila sporazum s hrvatsko-srbsko koalicijo itd., zro v naših krogih v svoji lahkomišelnosti dokaz, da je nastal v nazorih vodilnih krogov v monarhiji preokret glede Jugoslovancev, preokret, ki bo povzro-

čil spremembo politike napram Jugoslovancem.

Vzpričo tega moramo našo javnost zopet opozoriti na to, da je moč in sila Jugoslovancev samo in edino v njihovi slogi in v njihovem edinstvu. Mi moremo zaupati samo sebi in svoji moči. Takozvani interesi Nemcev in Madžarov na Adriji, interesi, za katere bi se tudi mi z isto pravico lahko zavzemali na Severnem morju, se dajo uresničiti samo na naše stroške.

Iz tega sledi, da se moramo trdno združiti, mi Hrvati, Slovenci in Srbi.

To je edino jamstvo za Jugoslovane, edin izvor naše moči v boju proti Nemcem, Madžarom in Italijanom, v boju za naš narodni in gospodarski obstoj.

Grof Berchtold je italijanskemu ministru dokazal, da pripada Istra Jugoslovancem. Neomajna sloga Jugoslovancev bo doprinesla dokaz, da smo dovolj močni obraniti in očuvati našo posest pred vsakim navalom!

Bolezen našega cesarja.

Večerni bulletin se glasi:

V zdravstvenem stanju danes ni zaznamovati bistvene izpremembe. Katar je neizpremenjen. Srce deluje pravilno, apetit in moči dobre.

Včeraj popoldne je ostal cesar v svojih sobah ter takoj po kosilu nadaljeval svoje delo. Nadvojvodinja Marija Valerija ga je popoldne obiskala in takoj nato se je oglašil tudi kabinetni ravnatelj baron Schiessl. Ob 5. popoldne je cesar večerjal. Ob 7. zvečer sta ga oba zdravnik preiskala ter izdala zgorajšnji bulletin.

Privatno se poroča, da se počuti cesar boljše. Mrzlota je popolnoma izginila. Kašel je mnogo lažji. Cesar seveda ne sme na izprehod, pač pa je upati, da bo že v kratkem smel na vrt.

Najbližja cesarjeva okolica ga hoče pregovoriti, da bi šel za nekaj tednov v Miramar. Cesar pa noče o tem ničesar vedeti ter pravi vedno, da bo odpotoval, če bo ozdravel, v Budimpešto in če bo že potrebno, bo rajši nekoliko prej odšel v Išč. Cesarju so tudi rekli, ker se sklicuje ved-

LISTEK.

Kristalni zamašek.

Roman.

Francoski spisal M. Leblanc.

(Dalje.)

— Pa saj je vendar mrtev.
— Nič zato! ... Razsode sodni-
je se morajo do pičice izvršiti... Na
giljotino!

Navzočni duhovnik je ugovarjal, toda pomagalo ni nič; krvnikov pomočniki so prijeli mrlja in ga nesli na giljotino.

Hitro, je ukazal državni pravdnik ves hripav in razburjen, hitro... potem pa še drugega... Pomislite...

Tega stavka ni mogel končati. Zadel je drug strel in državni pravdnik je omahnil in padel na tla.

Nič ni posebnega... je vzkliknil čez nekaj hipov — zadet sem v ramo... Nadaljujte... še z drugim na giljotino.

Toda drugi strel je bil provzročil tak strah, da so krvnikov pomočniki z drugimi vred zbežali. Edini policijski prefekt je ohranil toliko hladnokrvnosti, da je z ostrimi pove-

lji vse funkcionarje, stražnike krvnika, duhovnika in obsojenega Gilberta pognal nazaj v poslopje sodnih zaporov...

Ne meneč se za pretečo nevarnost je med tem mala skupina stražnikov in vojakov planila na trinadstropno hišo, iz katere sta prišla strela. Nekateri izmed njih so videli na oknu drugega nadstropja moža s puško v rokah. Začeli so koj iz revolverja nanj streljati, toda mož je stopil na mizo v svoji sobi in je od tam oddal drugi strel, potem pa izginil od okna.

Redarji so razbili hišna vrata, ki so bila zaklenjena, in vdrli v hišo. Hiteli so po stopnicah, a prišli v prvo nadstropje so našli na veliko barikado, sestavljeno iz miz, omar in stolov in rabili so dobrih pet minut, predno so jo odstranili.

Teh pet minut je onemogočilo vsak uspeh zasledovanja. Ko so prišli redarji v drugo nadstropje, so slišali od zgoraj glas:

— Semkaj, prijatelji. Še osemnajst stopnic je. Oprostite, da vas toliko nadlegujem!

Redarji so pohiteli še po zadnjih osemnajstih stopnicah, a prišli v tretje nadstropje, so videli pred seboj podstrešje, ki pa je bilo zaprto. Ko so se odprli, so se prepričali, da je bil predrzni strellec po vrvi ušel na dvorišče in pobegnil —

Dogodki pri giljotini so obudili nepopisno pozornost. Časopisi so drug za drugim prinejali posebne izdaje, vse mesto je dihtelo ogorčenja pa tudi radovednosti, kaj da bo.

Na policijski prefekturi pa so bili, kar blazni in šele ob enajsti uri je bilo mogoče, da so se merodajni uradniki zbrali na posvetovanje v prefektovi pisarni. Tudi Prasville je bil navzočen. Načelnik policije je razložil zbranim uradnikom uspehe vseh preiskav v tej stvari.

Prejšnji večer, je rekel prefekt, je neznan človek pozvonil pri hiši na boulevardu Arago. Ker je bilo že pozno, je hišnik že spal. Ko je odprl, mu je tujec rekel, da je odposlanec policije, potem pa je hišnika napadel, ga zvezal in mu zamašal usta.

Nekaj minut pozneje sta prišla v hišo gospod in gospa, ki stanujeta v prvem nadstropju. Tujec je tudi ta dva zvezal in ju zaprl v dve mali sobici. Najemniku tretjega nadstropja se je v njegovi lastni sobi ravno tako zgodilo.

Drugo nadstropje ni oddano in zato se je tujec tam nastanil. Bil je gospodar v hiši in je lahko tudi poskrbel za svoj beg.

In tako, je menil policijski prefekt s trpkim usmevom... se mora priznati, da je mož svoje delo preklekano dobro opravil. Seveda je to bil Arsen Lupin!

Brez dvoma. Prvič je šlo za njegova sokrivca... in drugič... je sploh samo Arsen Lupin zmogel zasnovati tak načrt in ga izvršiti s tako nadčloveško predrznostjo.

Potem, se je policijski prefekt obrnil do Prasville, potem pa tisti človek, o katerem ste mi snoči poročali, da ga nadzorujete v njegovem stanovanju na trgu Clichy, ni Arsen Lupin?

O tem ni dvoma, gospod prefekt. Zakaj ga potem niso aretirali, ko je ponoči odšel iz svojega stanovanja.

Saj ga ni zapustil.

Kako da ne!

Stvar je taka: dotična hiša ima poleg glavnega izhoda še stranski izhod.

Vi tega niste vedeli?

Ne; prišel sem na to šele danes, ko sem stanovanje pregledal.

V stanovanju niste nikogar dobili?

Nikogar. Sluga Ahil je odpotoval danes zgodaj zjutraj in z njim je šla neka dama, ki je prenočila pri Lupinu.

Kdo je ta dama?

Ne... vem... je po kratkem obotavljanju odgovoril Prasville.

Znano pa vam je ime, pod katerim je imel Lupin najeto tisto stanovanje.

Da! Imenoval se je Nicole, zasebni učitelj. Tu je njegova vizitnica.

Ko je Prasville izgovoril zadnje besede, je prihitel sluga naznaniti policijskemu prefektu, naj gre takoj k prezidentu republike, kamor je že odšel ministrski predsednik.

Pojdem takoj, je dejal in obrnivi se zopet k uradnikom je dostavil: Zdaj se odloči Gilbertova usoda. Prasville je previdno vprašal:

Ali mislite, gospod prefekt, da bo Gilbert pomiloščen?

Nikakor ne! Po strelah danes ponoči bi to bilo neodpušljivo. Gilbert bo jutri zjutraj obglavljen.

Sluga je zopet prišel v sobo in je izročil Prasville vizitnico. Ko jo je pogledal, je prebledel in zamrmral:

To je vendar od sile! Ta pa ima pogum.

Kaj se je zgodilo? je vprašal policijski prefekt.

O nič, je odgovoril Prasville, ki je hotel biti sam deležen časti in dobička te afere... Neprizakovan obisk... še danes bom imel čast, vam poročati o njem.

Odhajate iz sobe je Prasville dvakrat in trikrat pogledal na vizitnico in je mrmral.

Kar je res, je res... ta je pa pogumen, prokleto je pogumen. Na vizitnici je bilo tiskano: Nicole, zasebni učitelj.

(Dalje prihodnjé.)

no, da bi iz Miramara ne mogel opravljati svojega dela, da so brzojavne in telefonične zveze s Trstom kar najbolje in najhitreje, in da bi ne bilo nobenih težav, če bi bilo v tem času treba ustmenih konferenc s člani vlade. Tudi bi bilo skoraj isto, če bi morali ministri priti v Miramar, namesto v Iliš.

Da je cesarjeva okolica prepričana, da bolezni ne more več dolgo trajati, dokazuje tudi dejstvo, da se je nadvojvoda Fran Salvator že včeraj vrnil v Wallsee, dočim ostane nadvojvodinja Marija Valerija še vedno v Schönbrunn.

Realne gimnazije.

I.

V zv. 8. letošnjega »Nastavnege Vjesnika«, skupnega glasila hrvatskih in slovenskega proforskega društva, je pričel Fran Vajda, profesor na mornariški akademiji v Reki, objavljati zanimivo študijo o statistiki srednjih šol na Slovenskem in v Istri. Bolj kakor vsa druga razmotrivanja kažejo ravno statistični podatki o naših srednjih šolah kulturno smer našega šolstva. Na tem ozemlju je bilo lani 33 srednjih šol, letos se je število dvignilo na 34, ker se je ustanovila samostojna slovenska gimnazija v Gorici.

Splošne podatke o obiskovanosti srednješolskih zavodov je objavil pred kratkim prof. Jos. Wester v »Laibacher Zeitung« (št. 73 in 74). V tostranski državni polovici je v tekočem šolskem letu 370 gimnazij in 148 realk. Med temi 370 gimnazijami so umevati vsi gimnazijski zavodi kakršnegakoli tipa, torej humanistične gimnazije — teh je 235 — in nove, na podlagi srednješolske reforme iz l. 1908. zasnovane osemrazredne realne gimnazije — 101 —, reformne realne gimnazije — 7 — in višje realne gimnazije dečinskega tipa — 2. Potemtakem znaša število reformnih gimnazij skupaj 110, lani 88, torej se je tekom enega leta dvignilo za 22. Sploh kaže silno naraščanje teh zavodov — v l. 1908/09 11, l. 1909/10 36, l. 1910/11 51, l. 1911/12 68, leta 1912/13 88 in l. 1913/14 110 — da bodo reformne gimnazije v doglednem času izpodrinile stare humanistične gimnazije, pač ker njih osnova najbolj odgovarja časovnim potrebam in nudi absolventom največ možnosti, posvetiti se tistemu poklicu, za katerega se mlad človek v letih 18. do 20., ko se že zaveda svojih zmognosti, čuti najbolj sposobnega.

A vseh teh 110 realnih gimnazij ni na novo zasnovanih, ampak večina so preoblikovane iz prejšnjih humanističnih ali starih realnih gimnazij, ki so se od humanističnih razlikovale samo po risanju kot obveznem učnem predmetu, ali iz realk. Tako n. pr. poroča Wester za letošnje šolsko leto, da se je na novo osnovalo 7 srednjih šol, in sicer 4 osemrazredne realne gimnazije, 2 realke in le ena humanistična gimnazija, dočim se preobnavlja ali reformira 45 zavodov, med temi 29 humanističnih gimnazij in 7 realk. Značilno je, da se na Kranjskem, kjer imamo 7 humanističnih gimnazij in 2 realke, v tem oziru ni nič izpremenilo. Pri nas gre vse po starem tiru dalje; in tako je ostala Kranjska kot edina vseh avstrijskih kronovin brez novodobne realne gimnazije. Sploh Slovenci niso deležni ugodnosti srednješolske reforme iz l. 1908. V Trstu imajo Italijani 2 gimnaziji — eno z realnimi paralelkami, Nemci 1 državno gimnazijo, istotako z realnimi vzporednicami, Gorica ima od lani sem 3 gimnazije, za vsako narodnost posebe, a nikjer drugje se slovenska konservativnost ne kaže v bolj drastični obliki, kakor baš v Gorici. Lahko so dobili svojo osemrazredno realno gimnazijo, Nemcem se je preosnovala stara humanistična gimnazija v realno, Slovenci pa so dobili, kakor so brččas v svojem neumevanju časovnih potreb zahtevali, humanistično gimnazijo, da bo naša slovenska mladina menda tem uspešneje tekmonala z nemško in laško, ki se bo prilagodila že na realnih gimnazijah časovnim razmeram, dočim bodo naši mladeniči z balastom grčine, najsi bo še tako neznan, držali protiuteg proti drugim, z znanjem modernih živih jezikov obdarjenim Nemcem in Italijanom! In to baš v našem Primorju, kjer vemo, da postaja narodnostno vprašanje bolj pereče in da bo znanje vseh treh deželnih jezikov poleg nemščine dajalo prednost uradniškemu, trgovskemu in tehničnemu naraščanju. In kako dobro je poskrbljeno v Pulju za srednje šole! Kar troje različnih zavodov imajo: humanistično gimnazijo, osemrazredno realno (laško) in realko, najsi je obiskovanost teh zavodov še tako majhna. Na puljski realni gimnaziji pride na razred povprečno 29 učencev, na realki 26 in

na humanistični gimnaziji samo 20 učencev.

Tudi na Štajerskem ni za Slovence nič boljše poskrbljeno. Sicer imamo na gimnaziji v Mariboru v nižjih razredih slovenske vzporednice in v Celju celo »samostojno« slovenske razrede — pravi snemak v naši pisani državi — pa vse to so zgolj humanistični razredi. O mariborski realki in o ptujski gimnaziji pa je itak znano, da sta izključno nemška zavoda; le toliko je štajerska deželna uprava poskrbela na ptujski gimnaziji za slovenske dijake, da se morejo učiti tudi slovenščine. Kolika naklonjenost napram Slovincem, kaj ne? Na Kranjskem pa imajo Nemci kar dve gimnaziji, v Ljubljani in v Kočevju, ki štejeta obe skup komaj 300 učencev, importiranih iz raznih krajev, dočim ima že novomeška gimnazija sama 300 in kranjska 306 dijakov, da ne govorimo o ljubljanski l. drž. gimnaziji s 712 in l. drž. gimnaziji s 432 učenci začetkom šolskega leta 1913/14. — Gradec ima svojo nad vse močno obiskovano realno gimnazijo; ni dolgo tega, kar je bil čitati v graškem listu uvodni članek, ki zahteva še eno realno gimnazijo za Gradec, češ, da je obstoječa že prenapolnjena. Dotični člankar priporoča, če država za enkrat ne more ustanoviti novega zavoda, da naj prevzame v svojo upravo deželno realko in jo obenem reformira v osemrazredno realno gimnazijo. Tako skrbje drugod za srednje šolstvo — a pri nas? Gotovi krogi pri nas smatrajo srednješolsko vprašanje za »noli me tangere«, za izključno domeno njihovih strankarskih aspiracij; pri tem pa pozabljajo, da tičimo s svojim okornim vozom pod klancem v globeli, med tem ko brnè drugod aeroplani po zraku.

Ali se res ne bo kmalu na boljše obrnilo? Prof. Vajda pravi v svojem članku, da se šele po primerjanju z drugimi narodi spozna, kako enostranski je srednješolski študij pri nas: Nemci, da imajo v naših pokrajinah okoli 500 realnih gimnazijcev (15% njihovih srednješolcev), Italijani imajo nad 700 realnih gimnazijcev (dobrih 20% njihovih srednješolcev). In končno vprašuje ta bistrovidni šolnik: »Čemu torej pri naših odločitvah faktorjih tak strah pred realnimi srednjimi šolami?« Pikro se glasi odgovor na to vprašanje, gola ironija: Zato, da ostane naša mladina zaprta v zatohlosti malega sveta; da si ne bi odprla oken svoje domače kolibe in ne bi prišel vanjo čvrsti, sveži zrak svetovnega napredka.

Povsod drugod se skrbi za to, da se mladina pripravila na zahteve bodočega življenja že kolikor mogoče v srednji šoli. Srednja šola naj bi bila taka pripravilnica za življenske poklice, vzgojevalnica, ki nudi zrelemu naraščanju možnosti za nadaljno strokovno izobrazbo. Idealno bi bilo, ko bi imeli enotno srednjo šolo! In kateri ustroj se temu idealu bolj približuje, če ne osemrazredna realna gimnazija? Drugod to že dobro uvidevajo. Na Ogrskem prevladujejo realne gimnazije, v Bosni in Hercegovini dobivajo vse gimnazije realni značaj, celo 8 razredna realka v Banjaluki se preosnuje v osemredno realno gimnazijo. Na Dunaju, na Češkem in Moravskem se reformirajo prejšnji zavodi v realne gimnazije; v Galiciji n. pr. so do mala vsi ženski srednješolski zavodi realne gimnazije. In izven naše države? V Nemčiji je bilo po prof. Vajdovem poročilu poleg 45-35% gimnazijcev, 31-30% realcev in 23-15% realnih gimnazijcev. Realci in realni gimnazijci, torej srednješolci realne smeri tvorijo v Nemčiji večino nad humanističnimi gimnazijci.

Poučljiv je pogled na srednješolske razmere na Francoskem, v tej klasični deželi nekdanje humanistične izobrazbe. Dve vrsti srednjih šol imajo Francozi, »lycées« (liceje) in »collèges« (kolegije), a obojni zavodi so enotno osnovani, tako da je njih absolventom odprta pot na vsakršno visoko šolo akademičnega (vseučiliškega) ali tehničnega značaja. Dočim je v nižjih dveh razredih pouk v raznih predmetih za vse enakomerno obvezan, se pričinja od tretjega razreda dalje delitev v humanistični in realni smeri, kamor se pač nagiblje učenec po svoji nadarjenosti in zanimanju. Potemtakem je francoski licej ali kolegij sličen naši reformni realni gimnaziji. Veliko važnosti se v francoski srednješolski vzgoji pripisuje znanju modernih jezikov. Angleščina in nemščina sta povsod obvezna predmeta, španščina in italijanščina pa v južnih pokrajinah, kakor pač meje na sosednjo Španijo ali Italijo. Tako si je znal francoski narod, ki je še vedno tip velekulturnega naroda, osnovati svoje srednje šole, da si more mladina pridobiti kar največ pomojev za uspešno življensko delo v boju za obstanek in za ugoden življenski položaj.

Če je pri Francozih, Nemcih in drugih narodih zahteva časa utesnila in omejevala prejšnje prevladovanje klasičnih jezikov, kakaj se smatra pri nas kilo po moderni šoli za nekako prevratnost? Ali naj si mali narodi, kakršni je tudi slovenski, privoščijo še nadalje luksuz starogrške izobrazbe in se, zatopljeni v lepoto grških klasikov potapljajo v valovih, ki jih pljuska proti nam in zgrinja nad nami prirodnoznanstvena veda z vsemi svojimi tehničnimi pridobitvami in novimi kulturnimi vrednotami?

Albanski strah.

Mobilizacija v Albaniji! Dvajset-tisoč Albancev je poklicanih pod orožje. Kako se bo izvršila ta mobilizacija, je še povsem nejasno, saj Albanija nima niti še zakonov, ki bi urejevali vojaško službo. Torej nekako srednjeveško, da bodo prišli vsakega za lase, mu pregledali zobe, ga potrkali na hrbet in ga oblekli v uniformo, ali pa Werbesistem, boben, pijska, par avstrijskih kron ali laških lir in vojaki bodo stali tu lepo dresirani na nemški parademarš. Kakor bodo to poskusili, vselej bodo imeli sitnosti, Albanec ni vojak v današnjem smislu, Albanec je ropar v velikem štilu in bo segel tudi svoje-mu poveljniku v žep. Albanec je slavo-hlepen in ne privoščil nobenemu slave, kakor samemu sebi. Dvajset-tisoč albanskih vojakov bi niti ne zadostovalo v najmirnejšem času za vzdržanje miru v lastni državi, tem manj zadostuje ta peščica za pravilno vojno proti 25.000 možem epirskih svetih bataljonov. Potem pa hočejo poslati del tega moštva tudi še na sever in na vzhod. Knez Viljem se pač zaveda, da mora nekaj storiti, ker tako ne more iti naprej, zaveda se pa tudi, da mora zelo pesimistično računati z razpoložljivimi močmi svoje države. Seveda računa tudi s tem, da se mu bodo morda pridružile še nekatere čete in dasiravno bo moral vedno oprežno paziti, da ne napadejo njegove vojske za hrbtom, upa v njih najti zaveznike. Albanski knez pa si očitno misli: »Ali res knez in morda kralj, ali pa: Zbogom!«

Angleška kraljevska dvojica v Parizu.

O sprejemnih slavnostih povodom obiska angleške kraljevske dvojice v Parizu in o govori pri digneju v palači Elysée smo poročali že snoči. Po digneju je sporočil kralj Juri predsedniku Poincaréju, da namerna-podariti francoski vladi šest reliefov iz bron, ki jih je izdelal francoski kipar Dejardin in ki so svoj čas krasili podstavek spomenika kralja Ludvika XIV. ter se nahajajo sedaj v gradu Windsor. Predsednik Poincaré in ministrski predsednik Doumergue sta izrekla kralju zahvalo.

Opoldne sta angleški kralj in kraljica obiskala angleško poslaništvo, kjer sta sprejela razna odposlanstva. Kralj Juri je tekom dopoldneva sprejel tudi ruskega veleposlanika Izvolskega in princa Jurja grškega s soprogo. Ob 3/4. popoldne se je odpeljala kraljevska dvojica s predsednikom Poincaréjem v Vincennes, kjer se je vršila vojaška parada.

Specijalni korespondent Reuterjevega urada, ki spremlja angleškega kralja na njegovem potovanju, je pooblaščen za sledečo izjavo: Kar se tiče dogovorov povodom obiska državnega tajnika Greya in uspeha razgovorov angleškega in francoskega zunanjega ministra, nov formalni in pismeni angleško-francoski dogovor, kakor to mislijo v gotovih krogih, ne pride v poštev. Razmerje med Angleško in Francosko je dobro in trdno. Gotovo pa pridejo na razgovor zadeve, ki so v interesu obeh držav, kakor vprašanje Novih Hebridov. Če obstoja temelj za sporazum, kakor med Angleško in Francosko, potem je boljše, če se vprašanja, kakršna je ravno to, obravnavajo med tehničnimi strokovnjaki. V razmerju med Angleško in Francosko res ni treba formalnih dogovorov in tudi ni treba, da bi se obstoječi sporazum izpremenil. Dasiravno pa ni pričakovati kot posledica tega obiska kakakega razširjenja medsebojne razmerja, je vendar računati s tem, da se bo obstoječi sporazum jasneje določil.

Pred vojno med Zedinjenimi državami in Mehiko.

Vojastvo Zedinjenih držav je zasedlo, kakor smo že poročali, Veracruz. O tem zasedenju poročam »Daily Mail« že slesočet.

Nekako ob 11. dopoldne se je izkrcalo 14 ameriških mornarjev v Veracruz. Kakih 1000 Mehikancev je prihitelo iz radovednosti na pomol, vendar ni prišlo do nobenih spopadov. Četrte ure pozneje so ameriški mornarji zasedli pošto, zavarovali kabel ter zasedli vsa javna poslopja ob morju. Medtem se je bilo izkrcalo že kakih 1000 mož. Ob 12. opoldne pa se ni vedelo, ali se bo mehikanski general Maas upiral ali ne. Ob pol 1. popoldne so zapustile mehikanske čete, kakih 800 mož, vojašnice, ter so zasedle notranje dele mesta. Vojaki so se razdelili po strehah, po drugih nadstropjih hiš in po ulicah. — Amerikanci so se branili proti Mehikanci s strojnimi puškami in topovi. Ob 1. popoldne so prinesli prvega ranjenega Amerikanca na postajo. Kontreadmiral Badger in Fletcher sta sklenila, da popolnoma obkolita mesto Veracruz. Izkrcalci sta že 2700 mož. Pred Veracruzom stoji sedaj 6 ameriških vojnih ladij, torpedno flotilo pa je poslal kontreadmiral Badger pred Tampico, da podpira križarko »Moynes«, ki je ostala sama pred pristaniščem.

Kakor poročajo iz Washingtona, Mehikanci že razdirajo želez, prgo med Veracruzom in mestom Mehiko. V glavnem mestu je sedaj še vse mirno, bati pa se je, da v najkrajšem času izbruhne splošna anarhija.

Mehikanski zastopnik v Washingtonu de Algara je dobil naročilo, da zahteva od državnega tajnika Bryana svoje dokumente. Obenem je Huerta zahteval, da odpokličejo Zedinjene države svojega poslanika O'Shaughnessyja.

V Veracruzu so Amerikanci zaplenili 200 strojnih pušk in 15 milijonov patron, ki jih je pripeljal parnik »Espiranda«. Parnika samega Amerikanci niso ustavili, marveč so počakali, da je orožje in municijo izkrcal. Šele potem so zaplenili orožje v carskem uradu. Na ta način so se Amerikanci izognili eventualnemu konfliktu z Nemčijo.

Iz južne Mehike se je pričela splošna selitev ne samo severoameriških državljanov, marveč vseh inozemcev, ker se boje masakrov.

Štajersko.

Iz politične službe. Za namestniške koncipiste so imenovani praktikanter dr. pl. Waldstätten in dr. Fina v Celju ter dr. Maksimilijan Stefan v Ptuj. Sami Nemci seveda, ker se na Štajerskem namenoma Slovincem ne pripušča k praksi v politični službi.

Predavanje o jezikovnih razmerah pri sodiščih in drugih uradih na Sp. Štajerskem. O tej temi je predaval v soboto na prošnjo društva odvetniških in notarskih uradnikov v celjskem Narodnem domu odvetniški kandidat dr. Josip Zdošek. Članov društva je bilo malo navzočih, pač pa je prišlo precej drugega občinstva. Dr. Zdošek je v svojem predavanju posebno poudarjal, kako dosledno prezirajo nemški sodni uradniki Pražakove jezikovne odredbe in kako podpirata justični minister dr. Hochenburger in predsednik Pitreich ta odpor nemških sodnikov, ki bi bil v vsaki drugi pravno urejeni državi nemogoč. Še slabše so pa razmere pri političnih oblastih. V debato so posegli gg. Založnik, dr. Vrečko in dr. Kukovec. Poudarjalo se je, da moramo opustiti pri uradih tudi vsako zasebno nemško občevaranje z uradniki. Ti služijo pri nas Slovincem in morajo z nami kot s svojimi kruhodajalci tudi zasebno govoriti slovenski.

Iz Celja. Pri našem okrajnem glavarstvu imajo očividno zelo veliko časa. Seveda, potrebne in nujne zadeve lahko čakajo pol stoletja na rešitev, da se le ugodni nemškonacionalnim in raznim slovenskoklerikalnim kverulantom glede raznih občinskih volitev. V Dramljah služi za fajmoštra neki Ogrizek, ki bi dobil takšno občno rad za vsako ceno pod svojo komando. Zato ni le pri celjski sodniji temveč tudi pri glavarstvu stalen gost. Kakor čujemo, imajo na glavarstvu za tega večnega kverulanta in nemirneža jako poslušna ušesa in šikanirajo občinskega tajnika in župana glede občinskih volitev kolikor morejo. Tako ubijajo na glavarstvu zakonitemu fajmoštru na ljubo dragoceni čas in dražijo po nepotrebnem drameljsko prebivalstvo. Skandal!

Iz Celja. (Društvene vesti.) Narodna čitalnica priredi v soboto, dne 9. maja zvečer v svojih društvenih prostorih predavanje o petstoletnici zadnjega slovenskega ustoličenja koroških vojvod. — Slavnost petstoletnice ustoličenja priredi celjska narodna društva v nedeljo, dne 17. majnika. — Društvo slov. odvetnikov in notarskih uradni-

kov daje vsa potrebna pojasnila glede volitev delegatov za glavni zbor občega pokojninskega zavoda v Gradcu. Vpoštev pride skupina D (svobodni poklici). — Dijaški kuhinji je daroval dr. Janko Babnik, ministerjalni svetnik na Dunaju mesto venca na krsto umrlega trg. Kavčiča 20 K. Pisarna dr. Kalana v Celju je nakazala 25 K iz kazenske zadeve Juhart ca Hanžič. — Učiteljsko društvo za celjski okraj zboruje v nedeljo 3. majnika ob 11. uri dopoldne v celjski okoliški šoli. Popoldan izlet po dogovoru. — Slovensko delavsko podporno društvo ima v nedeljo, dne 3. maja ob 2. popoldne pri Confindentijski v Zavodni svoj redni občni zbor, združen z majevno slavnostjo. Po občnem zboru govori dr. Josip Mandič iz Trsta o organizaciji slovenskega delavstva.

Iz Konjic poročajo »Marb. Zeit.«, da so si ondotni nemškutarji močno v laseh zaradi volitev v okrajni zastop.

Iz St. Petra v Slov. dolini. Sedanjli leseni most čez Savinjo pri Groblji se bo nadomestil z železnim. Z gradnjo se bode že letos pričelo. Delo je dobila tvrdka Waagner, Biro in Kurz iz Gradca.

Drobne novice. Strel v orožniško kasarno. Poročali smo, da je nekdo 11. aprila ponoči ustrelil skozi okno v orožniško kasarno pri Sv. Marjeti pri Moškanjih. Zapri so sedaj hlapca Tomažiča, ki ga dolže tega dejanja. — V Skalcah pri Konjicah je zgorela viničarja veleposestnika Franca Dobnika. Škoda je krita z zavarovalnino. — Iz Celja. V konkurzu je Marija Tabor, lastnica trgovine z moško oblačilo. Začasni upravitelj konkurzne mase je odvetnik dr. Josip Karlovšek.

Koroško.

Napad na osebni vlak. V bližini Podravlj je naenkrat, ko je vozil mimo osebni vlak, padel strel. Domneva se, da je napadalec streljal z revolverjem. Kroglja je zadela poštni voz, zdrobila okno ter so kosci stekla ranili poštnega uradnika na obrazu. Kroglja pa je morala odskočiti od stekla, kajti najti se je v vozu ni moglo. — Orožništvo išče vneto storilca, a do sedaj se še ni posrečilo, ga dobiti.

Železniška nesreča. V bližini Beljaka je skočilo včeraj zvečer deset voz tovarniškega vlaka turške železnice s tira. Ob 11. ponoči prišel je na mesto nesreče pomožni vlak iz Beljaka ter se je promet vzdržal na ta način, da so potniki iz enega vlaka prestopali v drugega. Radi tega imajo vsi turski vlaki znatne zamude. Danes dopoldne bo tir zopet v redu ter promet normalen. Nesreča ni zahtevala nobene človeške žrtve.

Nevarni poizkusi. Brivski vajenec Šostarič v Beljaku izvedel je pred par dnevi o neprijetnem prašku, ki učinkuje na kožo dražilno. Misli si je, da mora tudi on si preskrbeti tak prašek, da bo ž njim ponagajal drugim. Iskal je prašek po vseh trgovinah, kjer je upal, da ga dobi. V soboto se mu je končno posrečilo, najbrže vsled nesporazumljenja, da je dobil neki prašek. Zvečer se je zaklenil v svojo sobo ter delal s praškom razne poiskuse, a pravega učinka ni imel. Ko je zopet poskušal in poskušal mu je prašek z močnim pokom eksplodiral. Pri eksploziji pobile so se šipe na oknu ter popadali kosci stekla na cesto. Nesrečni deček, ki se je nevedoma igral s smodnikom, zadobil je težke opekline po obrazu. V nedeljo so ga prepeljali v bolnišnico ter se boje, da izgubi oči in tudi po ostalem obrazu, kjer ima polno smodnikovih drobcev pod kožo, zadobil je težke poškodbe.

Drobne novice. Obesil se je v Vetrinjah na nekem drevesu iz neznanega vzroka 34letni kamnoseški pomočnik Fran Cvenkelj. — Izginila je v Beljaku iz hiše svoje matere 19letna Kristina Majcen. S seboj je vzela nek star poročni prstan ter še neki drugi zlati prstan z rdečim kamnom. Domneva se, da je dekle oba prstana prodalo, samo da dobi dovelj denarja, da se je lahko odpeljalo. Na ovađbo njene matere je orožništvo uvedlo dalekosežno poizvedovanje, ki pa do sedaj ni imelo nobenega uspeha.

Primorsko.

Deželnozborske volitve v Istri. Pri prihodnjih volitvah v mesecu juniju bodo kandidirali za kmečko skupino sodnik okraja Buzet, Poreč in Matavun prejšnji poslanec c. kr. potovalni učitelj v Buzetu g. Sancin in župnik v bližnji fari Buzeta gosp. Červar. V splošni kuriji bo kandidir-

ral g. dr. Milič, predstojnik okr. sodišča v Buzetu. Ker je g. dr. Milič zelo priljubljen, je njegova izvolitev zagotovljena. V vseh teh treh okrajih zmagovalno zasledijo vsi trije Hrvatje.

Celokupno slovensko goriško akademsko dijaštvo priredi manifestacijsko zborovanje v nedeljo, 26. t. m. ob 10. dopoldne v dvorani »Trgovskega doma«. Na dnevnem redu je: »Poslednji dogodki in naše vseučiliško vprašanje« in »Naše narodne zahteve«. Goriška slovenska javnost se opozarja, da se tega velikega zborovanja polnoštevilno udeleži.

Poskusen samomor ravnatelja linoleske tovarne. V svoji pisarni v ulici di S. Andrea v Trstu poskusil je izvršiti komercialni ravnatelj linoleske tovarne Rudolf M. Hoffmann samomor. Pognal si je v sence iz revolverja dve krogli. Na pomoč so prihiteli težko ranjenemu tehnični ravnatelj in uradniki tovarne. Prepečljali so samomorilca v avtomobilu v deželno bolnišnico. Zdravniki, njim na čelu dr. Olini poskusili so rešiti nesrečnega smrtno s operacijo, vendar pa je njegov položaj brezupen, ker se do sedaj še ni posrečilo odstraniti kroglice. Rudolf M. Hoffmann je že enajst let v službi linoleske tovarne ter živi med uradniškimi krogi in tudi v splošnem veliko zaupanje. V februarju lanskega leta je bil iz centralnega podjetja na Dunaju premeščen v Trst. Vzrok poskušene samomora je baje nevarnosti.

Tatvine na parniku »Vindobona«. Predsednikom ponoči se je vtihotopil neki tat na krov Lloydovega parnika »Vindobona« ter ukradel iz kajute Mihaela Benkovića obleko, vredno 50 K, iz kajute Ivana Beracka za zlato uro z zlato verižico v skupni vrednosti 130 K. Oba okradenca sta tatvino naznanila policiji, ki je po daljšem poizvedovanju aretirala sobarja istega parnika, 19letnega Karla Tocija. Dokazati se aretirancu še ni moglo, da je on izvršil tatvino.

Krvav pretep na odprtem morju. Na parniku »Sofija Hohenberg«, ki je last družbe »Austro - Americane« vnel se je prepri med dvema Dalmatincema, Perosom in Vičičem. Med preprirom je hotel Vičič udariti Perosa z železnim drogom, a mu ga je ta iztrgal iz rok ter vrge v morje. Nato je pa pograbil Peros težko ščet, ki se rabi za snaženje krova ter udaril Vičiča tako po glavi, da se je ta brez zavesten zgrudil. Na parniku službujoči zdravnik je konstatiral, da so se vsled silnih udarcev Vičiču pretresli možgani. Ko je dospel včeraj parnik »Sofija Hohenberg« v tržaško pristanišče, oddali so Vičiča v bolnišnico, Perosa pa so oddali deželnemu sodišču.

Javna zahvala. Šolsko vodstvo Ciril-Metodove šole pri Sv. Jakobu v Trstu se zahvaljuje lekarni Trnkoczy v Ljubljani za velikodušen dar zdravilnih pripomočkov za šolsko lekarno. — Šolsko vodstvo.

Stavka pristaniških delavcev v Reki. Na Reki je prenehalo s delom 250 delavcev špedic. firme Schenker & Co. in avstrijskega Lloydja. Obe podjetji sta se obrnili do v pristanišču zasidranih angleških ladij, naj posodijo ter svoje delavce, a Angleži niso mogli pripraviti svojih delavcev od tega, da bi ti prevzeli delo ter tako delali konkurenco domačim delavcem.

Drobne novice. Otrok zadobil težke opekline. Včeraj popoldne so pripeljali iz tržaške okolice v bolnišnico v Trstu 16letni Antonijo Cosloi, ki je imela po celem telesu težke opekline. Po izpovedi staršev je dekletce prišlo ognju približno, obleka se je vnela ter je otrok dobil opekline. Ob petih popoldne je otrok vsled zadobljenih poškodb umrl. — Poskušeni samomor. V deželno bolnišnico v Trstu so pripeljali 28letnega bančnega uradnika Jakoba Mikocza iz Reke, ki se je hotel pri Nabrežini usmrtiti s strelom iz revolverja, a se je zadel le v lice. — Pri delu se je ponesrečil v Rojano 20letni delavec Dominik Banolini, ki mu je pri nakladanju na voz padel na glavo kos lesa. Prepeljali so ga v bolnišnico. — Z oglikom si je hotela končati življenje 33letna Ana Siberna v Trstu. Prižgala je ogelje ter vdihavala plin. Domačini so jo to opazili, poklicali rešilno postajo ki je samomorilko rešila. Pustili so jo v domači oskrbi. — Iz neznanega vzroka je pil 16letni dijak Vitor Ostrogovič v Trstu precej koncentrirane octove kisline. Zdravnik rešilne postaje je nudil nesrečnemu prvo pomoč ter mu izpral želodec, nato pa so ga prepeljali na opazovalni oddelke splošne deželne bolnišnice. — Na Piazza Grande v Trstu postal je blazen neki mož, ki je s svojim nastopom vzbudil pozornost mimoidočih. Neki stražnik ga je peljal na policijo, kjer se je doglano, da je blaznež 38letni Ivan Riesner, ki je prejšnji dan dospel v Trst s parnikom »Ultonia«. Imel je pri sebi okrog

200 K in ostro nabasan revolver. Oddali so ga na opazovalni oddelke deželne bolnišnice.

Dnevne vesti.

+ Deželnozborna kandidatura namesto umrlega posl. Košaka. Klerikalci nameravajo kandidirati namesto umrlega posl. Košaka litijskega župana Brica ali pa fin. svetnika dr. Janežiča. Na dan sv. Florijana se vrši zaupni shod.

+ Državnozborna volitev na Notranjskem. Iz Slavine se nam piše: Ravno za državnozbornske volitve je dobila naša lepa občina priliko, da spozna klerikalno zlobnost in nasilnost pa vladno pristranost in samo po sebi se razume, da si bomo ta nauk dobro zapomnili in 19. maja glasovali za neodvisnega kandidata postojnskega župana g. Jos. Lavrenčiča. Slavinski občani, vprašamo vas, ali je že kdaj kak klerikalni poslanec kaj prida storil za našo občino? Se nobeden nič. Še tisti niso nič storili, ki so imeli kaj veljave, kaj nam je pa še pričakovati od Susteršičevega krmovca dr. Pogačnika, si vsak lahko misli, kdor ni padel na glavo. Nasprotno pa poznamo vsi neodvisnega kandidata g. Josipa Lavrenčiča a že dolgo let. Poznamo ga osebno in vemo, da je zanesljiv in nad vse delaven mož in vidimo tudi, s kako iskreno vnemo posveča zdaj kot župan vse svoje moči postojnski občini. Župan Lavrenčič je mož, ki ga lahko volimo za poslanca v zavesti, da bo krepko zastopal naše koristi. Saj se je že zdaj, ko ni imel nobenih dolžnosti do nas, zelo energično zavzel, naj se uvrsti cesta, ki pelje čez Koče v Slavino, med deželne ceste. Posebno zdaj, ko je dež. odbor pokazal naši občini svoje sovraštvo, je naša častna dolžnost, da nastopimo pri volitvi dne 19. maja kakor en mož in da oddamo svoje glasove postojnskega županu g. Josipu Lavrenčiču.

+ Nemci so skušali pridobiti Hrvate in Srbe proti Slovincem! »Agramer Tagblatt«, ki je znan kot verelosen list, javlja: »Nekega dne pod Cuvajevim komisariatom se je z nemškoavstrijske strani skušalo stopiti v zvezo s hrvatskimi politikami v svrhu, da bi se pripravila pot nemško-hrvatski zvezi proti Madžarom. Bilo je to baš v času, ko se je tako hrupno proslavljalo nemško-madžarsko pobratimstvo proti Slovanom. Seveda so Nemci tu pri nas prav previdno sondirali: Nemci bi bili pripravljeni Hrvate in Srbe podpirati proti Madžarom, za to pa bi se morali Hrvati in Srbi odpovedati vsakega podpiranja Slovincem. In v tem slučaju bi seveda tudi Trst pripadal k nemški interesni sferi. Šlo je torej za Adrijo. Sondiranje v Zagrebu pa se je završilo neugodno, na kar so, kakor se zdi, za vedno pokopali načrt o nemško-hrvatskem sporazumu proti Madžarom, ki je bil sprožen od nemško-avstrijske strani.« — Kakor se vidi, že Nemci obupavajo, da bi mogli Slovence poraziti in pogaziti tako temeljito, da bi potem lahko zgradili nemški most do Adrije. Zato bi radi Slovence odvojili od ostalih Jugoslovancev, računajoč na to, da bi potem Slovenci osamljeni ne mogli več z uspehom kljubovati nemškemu navalu in bi morali preje ali sleje podleči nemški premoči. Toda v tem računu so se korenito zmotili. Jugoslovansko edinstvo pač ni prazna fraza. Nemški načrt bi se morda dal uresničiti v prošlosti, ko še zavest narodne skupnosti med Jugoslovani ni bila tako močna, dandanes pa je ta načrt že zategadelj nemogoč, ker se Hrvati in Srbi prav dobro zavest, da bi nemški moloh takoj posegel po njih, čim bi v svojem želodcu prebavil slovenskega njihovega brata.

+ Šturm na delu. Župnik iz Ljubljanske okolice, ki pa ni naš somišljenik, nam piše: »Dasi nisem vaš somišljenik, vendar sem prepričan, da boste te vrstice objavili, 1. ker jih narekuje čisto narodno ogorčenje, 2. pa, ker ste započeli boj proti sistematični germanizaciji, ki se izvaja na ljubljanskem okrajnem sodišču, odkar je tu zasedel mesto predstojnika poturica Šturm. Stvar je ta-le: Kot voditelj matrik smo župniki v stalni zvezi s sodiščem, kateremu moramo v gotovih rokih sporočati, kdo je bil rojen, kdo je umrl v župniji itd. Tiskovine za ta sporočila preskrbuje seveda sodišče. Te tiskovine so bile dolga leta čisto slovenske ali pa vsaj dvojezične, izpolnjevali pa smo jih vedno izključno v slovenskem jeziku. V zadnjem času pa smo opazili, da nam vedno češče prihajajo čisto nemške tiskovine. Sprva smo menili, da je to samo pomota, zato navadno nismo dosledno vračali, marveč smo jih izpolnili slovensko. Čim pa je časopisje razkrilo »delovanje« sodnega predstojnika Šturma, smo bili takoj na jasnem, da pošiljajo nem-

ških tiskovin ni slučajna pomota, marveč da tiči v tem preračunjen sistem. Zato smo tudi takoj vedeli, kaj je nam storiti. Nedavno tega sem zopet dobil v izpolnitve čisto nemško smrtovnico. Nemudoma sem jo vrnil z opazko, da zahtevam slovenske tiskovine. In tako so stori, kolikor mi je znano, vsi župniki v ljubljanski okolici. Šturm je dobil vrnne vse nemške tiskovine in če bo hotel imeti od župnih uradov odgovor, bo se že moral poslužiti slovenskega jezika, ki mu v zadnjem času tako smrdi. Ni slovenskih tiskovin! Ta bi bila lepa, da bi nas Slovence že vsaka poturica smel žaliti in brskirati! — Prav radi smo dali prostor temu dopisu, ki nam sprčuje, da narodno čustvo še tudi pri naši duhovščini ni popolnoma zamrlo. Iz dopisa je razvidno, da hoče Šturm že za dopisovanje med sodiščem in župnimi uradi uvesti — notranji uradni jezik. Menda res ni mož pri popolnoma zdravi pameti!

+ Klerikalna agitacija za izseljevanje v Slavonijo. Predzadnji »Domoljub« vabi slovenske kmetovalce, naj se izselijo v Slavonijo ter slika to deželo kot nekako obljubljen deželo. Zadnji »Domoljub« pa opisuje to obljubljen deželo Najprvo govori o Ogrski in pravi: »Rgovina s kmetijskimi pridelki in z živino pa gre vsa skozi judovske roke. Ljudstvo nima od »voje zemlje drugega, nego trdo delo... Na Hrvatskem in v Slavoniji, ki jo tišči madžarska pest, ni mnogo boljše.« »Domoljub« še pristavlja: »Pri nas v mnogo slabših razmerah kmet po malem napreduje...« Torej hočejo klerikalci napoditi naše kmete iz Kranjske v Slavonijo, ki jo tišči madžarska pest in kjer ni mnogo boljše nego na Ogrskem, kjer ljudstvo nima od svoje zemlje drugega, nego trdo delo. Klerikalci so se torej sami izdali, da jim ne gre za drugega, nego za umazano špekulacijo, ker hočejo gotovi klerikalni krogi zaslužiti lepe tisočake na provizijah. »Domoljub« svari pred izseljevanjem v Ameriko. Gotovo pa je, da je boljše, če se naš kmet izseli v Ameriko. Ta izselitev ni trajna, marveč je začasna. In denar, ki si ga prihrani izseljenec v Ameriki, pride zopet nazaj v domovino. Dočim bi bilo pa izseljevanje v Slavonijo trajno, kar bi povzročilo, da bi kmetovalci v domovini prodali svoja zemljišča, ki bi jih brezdomno nakupili nemški kolonisti. Naši klerikalci, ki imajo gospodstvo v deželi, naj bi raje naučili našega metovalca racionalnega poljedelstva. Toda žal, da poznajo klerikalni voditelji le racionalno klerikalno politiko!

+ Avstrijski vinarski kongres bo letos meseca septembra v Gorici. Za prireditve tega kongresa je sestavljen poseben odbor 25 članov. dajni krogi tudi pri ti priliki Slovence Razume se samo ob sebi, da so mero po možnosti prezrli. V odboru je 11 Italijanov, 8 Nemcev, le 5 Slovencev in en Hrvat. Iz Štajerske in iz Kranjske, ki spadata vendar med večje vinorodne dežele, ni nihče poklican v ta odbor, v katerem sedi pač več živinorejskih strokovnjakov, dočim v njem ni več znanih vinorejskih strokovnjakov. Kongres se bo vršil v Gorici, torej v deželi, kjer je ravno slovensko prebivalstvo največ peča z vinorejo in namenjen je v prvi vrsti južnim deželam, torej tistim, kjer je velika večina vinoreje v slovenskih rokah — a v odboru imajo Lahi in Nemci vse v rokah. Razume se ob sebi, da bi laška in nemška razpravljanja ne imela nobenega pomena za slovensko prebivalstvo. Slovenci, tako upamo, si kaj takega pač ne bodo pustili dopasti.

+ Otvoritev belokranjske železnice. Kakor nam brzojavljajo iz Novega mesta, je otvoritev belokranjske železnice definitivno določena na dan 23. maja.

+ Imenovanje. G. Ivan Zagorc, c. kr. orož. stražmojster je imenovan sodnim kancelistom v Višnji gori.

— »Branirov« ima jutri v petek, dne 24. aprila važno sejo zvečer ob 8. v posebni sobi restavracije »Zlatorog«. Ker so vabljeni c seji tudi zastopnice drugih narodnih društev, je tem bolj dolžnost »Branirovih« odbornikov, da se seje udeleže.

— **Proslava srbskega prirodznanca.** Danes, v četrtek, se je v Belgradu vršila skupna svečana seja Srbske kraljevske akademije in belgrajskega vseučilišča v spomin stoletnice rojstva dr. Josipa Pančića, osnoveatelja srbskega prirodznanstva. »Matica Slovenska« je svečano brzojavno pozdravila.

— **Nevarno je obotelo po vsi slovenski domovini znani upokojeni uradnik banke »Slavije« in simpatični pisatelj g. Vatroslav Holz.**

— **Jurjevanje na Ljubljanskem gradu.** Ko sem pretekle dni postopal po ulicah slovenske prestolnice, kraljeve ljubemu bogu in na debelo požiral cele oblake prahu, ki ga je bil prinesel k nam pravi afriški samum izravna in Saharake pustinja, me

ustavi mahom pristna ljubljanska srajca in me nahruli: »Ti krakovska mogočnost! Sv. Juri spe v deželo. Bode-li letos v Ljubljano prijezdil na konju ali na kobilu? Ljuba duša, sem dejal, jaz sicer vem, koliko je sedem svetih zakramentov in celo koliko časa je trajala tridesetletna vojska; toda vprašanje, ki si mi je zastavil, je zame nezrešljivo. Pač pa sem čul, kar pripovedujejo moji ožji rojaki izpod sv. Janeza zvonu, njihovi sosedi iz »strgane fare« in pa prijatelji iz župe nebeškega ključarja, da prijezdi kapadocijski junak dne 26. t. m., to je prihodnjo nedeljo na Ljubljanski grad, kjer pozove našega »linterne« na lunočaki mejdan«. Tam ti je ugodna prilika, da udeležiš na licu mesta, kako žival in kake pasmine bo jahal naš slovenski vitez. — Bi že; toda predno se uspnem na gorostasno višino, — pomisli: 364 metrov meri, — omagam izvestno in lahko bi poginil lakote in žeje, kar me bog varuj in ugodnik njegov sv. Juri. Ali, če bi se dobilo gori kako okrepilo, malo mokrrega in kaj za pod zob, no, potem bi kar nič ne pomišljal in šel gori v božjem imenu. Da mi boga znaš, brate, prazen je tvoj strah, zavrnil sem jaz. Vidi, da sta sv. solunska brata in njihuj pobratim sv. Juri vdnjala vse cirilmetodarske punce šentpeterske, trnovske, krakovske in šentjakobske, ki bodo vršile ta dan na Gradu samaritanski posel. Točile bodo gori izbozen trtni sok in bujdevsko pivo; potregle ti po slovenskem običaju s hlebom in soljo, gnatio in kranjsko klobaso; niti ne boš pogrešal pristnih grajskih štrukljev, slaščin in raznih zakuskov, da ne omenim še pomaranč, rožičev in tržaških fig; svoje-mu srčkanemu dekletu lahko nakupiš »odpustka«, pozabavaš se z njim v menezariji in če si bolan, ti nudi »latinska kuharica« nebroj lekov proti vsakojakim znanim in neznanim, notranjim in zunanjim boleznim! Pridi torej in privedi sabo mnogo lačnih in žejnih znancev! — A, če je pa tako, no, potem se gotovo vidiva v nedeljo na »grajskem žeganju«. Zdravo! — Harambaša.

— **Občekoristna zadruga za stavbe in stanovanja v Ljubljani** ima svoj občni zbor v ponedeljek 27. aprila ob 8. zvečer v restavraciji »pri Roži«.

— **Izletnikom v uvaževanje.** Ljubljanci znajo vsako nedeljo lepe denarce v okolišanske gostilne. Napravijo lep izlet in se gredo nato okrepčat sem in tja. Priporočamo jim, naj podpirajo napredne gostilne, kjer dobe izvrstno pijačo in jed in se jim tudi ni bati, da bi jih kak klerikal napadel s psokvami, kot se je pred kratkim zgodilo v neki klerikalni gostilni na Posavju. Naprednih gostiln je dovolj povsod, vsak jih pozna in če se jih klerikalci dosledno izogibajo, pa mi ne bomo hodili vanje? **Praktično** naj pokaže vsak, da podpira svojega pristaša.

— **Slikar Maksim Gaspari** je razstavil v izložbenem oknu Narodne knjižarne dve ljubezni žanrski sliki, ki jima je vzeta snov iz narodnega življenja. Prva predstavlja sredi zimске krajine kmečko znamenje, pred katerim molita dve kmetici v debeelih, rožastih kožuhih. Na drugi se vračajo od krsta: Babica z detetom in boter in botrica; vsi so pristni naši ljudje v noši in fizignomiji. In zaaj je ponižna cerkva na valujočem polju. — V obeh slikah se je pokazal Gaspari znova tipičnega kranjskega poeta-slikarja, ki se je tako zelo priljubil slovenski publiki. In zato ni dvoma, da se kmalu najde kupec, ki ljubi našo umetnost in slikarje.

Kaj je z vodovodom v Rožno dolino? Dobili smo lepo cesto, deloma že tudi razsvetljavo in ravnokar zidajo za Potjo v Rožno dolino več novih hiš, tako da ima nova naselbina najlepšo bodočnost. Prebivalcem pa manjka glavnega, namreč pitne vode. Ko bi bila taka mizerija kje v Rovtahu — bi jim bil deželni odbor že davno omislil vodovod, a pred nosom Ljubljane morajo zvesti Susteršičevi volilci piti kalužo. Na Posavju ima celo živina dovolj vode iz mestnega vodovoda, istotako so dobili vodovod v Mostah, baje zaradi Oražma, c. kr. žrebecv in karmelitaric; v Rožni dolini pa menda smatra klerikalna stranka tudi svoje volilce za manj kot živino. Mestna občina je baje pripravljena, dati vodo iz vodovoda, toda finančno ministvo ne odneha od visoke pristojbine, ki jo je Mostam takoj spregledala. Vsemogočna S. L. S. bi bila lahko že zdavno izposlovala ta popust. Sicer pa tudi za Ljubljano ne more biti vseeno, ako izbruhne v Rožni dolini v poletju kaka epidemija zaradi slabe vode.

Umri je v Spodnji Šiški gopod Avgust Križaj, c. kr. finančne straže komisar v pok. Pogreb bo jutri ob 5. uri popoldne. N. v. m. p.

Tatvina. Tovarniškem delavcu Franu Prosenu iz Zgoranje Šiške je

ukradel do sedaj še neznan tat iz njegove spalnice srebrno žepno uro in 12 robcv.

Težka poškodba. V Štepanji vasi je v soboto neki kovaški pomočnik v prepri s posestnikom Leopoldom Mehetom tega zabodel z nožem. Mehle je zadobil več resnih ran.

Osebnosti. Anton Levec, c. kr. višjesodni svetnik v p. otvoril v Kranju odvetniško pisarno.

Zvit slepar z urami. Okrajnemu sodišču v Idriji je orožništvo izročilo 30letnega potnika Izraela Horšovskega, ki ga s tiralcio radi raznih hudodelstev zasledujejo že od leta 1911. V okolici Idrije je ta poštenjak leta 1911 ogoljufal na razne načine več kmetov, katerim je ponujal svojo »zlato« uro, ki je baje stala 60 K za ceno 20 do 17 K. Seveda je za ta znesek prodal vedno le manjvredne ure, da, nekemu kmetu iz Krnic prodal je v lep papir zavito uro celo za 6 K. Ko je pa kmet doma odvil papir, našel je mesto zlate ure — kos mila. Aretiranec je osumljen, da je slične sleparije izvršil tudi v okolici Cerkna in Tolmina. Horšovski taji svojo identiteto s tem sleparjem.

Požar v gozdu. Včeraj dopoldne okoli 10. ure se je razglasila vest po Kropi, da gori na Lazih. Hitro so se zbrali vsi možki skupaj ter pohiteli gasiti. Vzeli so s seboj sekire, motike in krampe. Bilo so uverjeni, da bodo ogenj takoj pogasili, toda to se jim je posrečilo šele po preteku treh ur napornega dela. Kjer vode ni bilo blizu, so morali nanositi prst in zasekati preseke. Dokler ni bilo orožnikov in gosp. župana na lice mesta, je preskrbel vse potrebno gosp. Ivan Ma-gušar za omejitve požara, ki se je z velikansko naglico širil. Poslali smo za pomoč v bližnjo vas, to je v Kamno gorico, toda čakali smo zastoj; najbrže se ondotnemu županu ni kaj posebno mudilo. Pri gašenju ognja je ovrnil mnogo močni veter, tako, da je zanašal ogenj in je včasih na večjih krajih naenkrat gorelo ter so bili gasilci večkrat v veliki nevarnosti. Vzrok požara je zažiganje hoste in listja, ki so ga bili pograbili na Lazu, tist gozda, in sicer skozi dekle gosp. Franca Šolarja, Marijano Potočnikovo.

Izlet na Brionske otoke se vrši 5. in 6. majnika. Opozorjamo občinstvo, zlasti pa gostilničarje na tozadavni današnji inserat.

Grand cirkus International A. Krately je nasproti justične palače začel s svojimi predstavami in si pridobi brez dvoma simpatije občinstva. To ni kak reklamni ali menažarijski cirkus, ampak pravi konjski cirkus, ki uživa velik ugled in je znan po celi monarhiji. Posebno zanimive so sledeče točke: živi karusel, ki ga izborno vpizirja s 40 konji in petimi velblodi ravnatelj; znameniti jezdec Milanovič s svojim čudovitim konjem »Orlovom«; miss Antoinetta s svojim ljubim miniaturnim cirkusom; odlični mister Evgenio, zračni gimnastik, imenovan leteči človek; sestre Klibers, dve ekskvizitni ekvilibristinji; miss Rosalia s svojimi golobi in kakađuji, ki vzbujajo povsod največjo pozornost. Dalje so pri cirkusu tudi izborni klovnji, bratje Cavalini, katerih akrobatsko prekuzevanje je združeno z najboljšimi dovtipi, vzbujajo vedno veliko veselost. Sploh je cirkus tako vsestransko dober in zabaven, da zasluži pozornost občinstva.

Vojak zblaznel. Od c. kr. semkaj došlega 31. domobranskega pešpolka so nekega prostaka že pogrešali par dni in ga tudi iskali. Včeraj so ga pa dobili na Golovcu otroci in ko so ga jeli povpraševati to in ono je vstal ter jih začel poditi z bodalom. Ko je zadevo nekdo naznanil v domobranski vojašnici, je prišla ponj patrulja, — kateri se pa ni nič kaj rad uklonil, — ga je zvezala in odvedla v vojašnico. Bil je to namreč preje omenjeni pogrešani prostak. Siromaku se je bil omračil um.

Javno nasilstvo. 26letni hlapec Edvard Oblak se ga je bil dni malo preveč privoščil, vsled česar so mu ponoči uhajali premočni glasovi. Stražnik ga je na Martinovi cesti ustavil ter ga opozoril na nočni mir. Oblak se pa opominu ni pokoril, narkar ga je stražnik aretoval. Pri tem mu je Oblak napovedal napačno ime. Med potjo je pa Oblaku naenkrat zavrela kri ter butnil s pestjo stražnika po glavi. Nastal je »dvoboj«, pri katerem je aretovanec hotel odvezati stražniku sabljo, ker pa tega ni dosegel, je pobegnil. Drugo jutro ga je straža aretovala na domu ter ga izročila deželnemu sodišču.

Nezgoda. Mizarski vajenec Anton Rudl je bil v tovari zaposlen pri stroju za obdelavanje modelov. Pri tem je prišel z desno roko v stroj, kateri mu jo je tako poškodoval, da je moral iskati zdravniške pomoči v deželni bolnici.

Kap je zadel, kakor smo včeraj poročali, mestnega delavca Martina Galeta. Gale pa še ni umrl, kakor smo pomotoma poročali.

V mestni klavnicij ljubljanski se je od 5. do 12. aprila zaklalo 66 volov, 3 bike, 5 krav, 88 prašičev, 185 telet, 18 kostrunov in 130 kozličev. Vpeljalo se je 362 kg mesa, 1 zaklana prašiča, 111 zaklanih telet, 1 kostruna in 35 kozličev.

Na včerajšnji semenj so prignali 75 glav in sicer 27 volov, 3 krave in 45 prašičev za rejo. Na semenj je prišel med drugimi kupci tudi nek Tirolec, ki je nakupil 15 volov.

Izgubila se je mlada psica, dolge in rjave dlake, z znakom Vič 42. Najditelj naj jo odda na glavni pošti poštnemu asistentu Eppichu.

Blizajo se srečni časi za one cenjene čitatelje, ki na podlagi današnje priloge glavnega zastopstva srečkovnega oddelka Češke industrijske banke v Ljubljani naroče izborno skupino 5 srečk na 62 mesečnih obrokov po 3 K 25 v, oziroma skupino treh srečk na 62 mesečnih obrokov po 3 K 25 v, kajti že en sam glavni dobiček jim odzveja skrb za bodočnost, dočim se jim v srečnem slučaju zamorejo pripetiti tudi še nadaljni dobitki. Mesečni obroki za te izborno izbrane srečke, ki imajo svojo trajno denarno vrednost, so zares nizko nastavljeni, vsled česar je vsakomur, ki hoče na varen način poskusiti svojo srečo s srečkami, dana k temu izvanredno ugodna prilika.

Društvena naznanila.

III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani 1914. Seja tajniško-časniškarskega odseka se vrši jutri, v petek ob pol 7. uri zvečer v Zvezni sobi; istotam vrši se jutri ob 8. uri zvečer izredna predsedstvena seja. Prosi se polnoštevilne udeležbe.

Sokol I. priredi v nedeljo, dne 26. t. m. pešizlet čez Črnuče, Gameljne v št. Vid. Povratek ob 8. uri zvečer peš. Zbirališče v društveni sobi, Trg Tabor št. 2. Odhod ob 2. popoldne. — Obenem naznanja Sokol I., da se vrši članski sestanek 25. t. m. zvečer v gostilni Bončar na Sv. Petra cesti. Izroči se bratu Bončarju diploma za v njegovi gostilni nabranih 200 kron. Bratje, udeležite se sestanka in izle-ta v obilnem številu. Na zdar.

Društva vpokojenih učiteljev občni zbor bo dne 7. maja ob 2. uri popoldne pri Perlesu v Prešernovi ulici.

Umetnost.

Koncert Glasbene Matice dne 22. aprila. Koncertni aparat sam, velika množina pevcev in pevk, obširen orkester in trije solisti, poleg tega prostrana unijska dvorana, polna občinstva spodaj in na galeriji, vse to je napravilo na prvi mah imponujoč vtisk. Človeka zanese vsa ta vnanost v neko resno svečanostno razpoloženje. Že na zunaj kaže vse, da imamo posla z važno, stvarno in veliko glasbeno institucijo, ki mora računati pri izvajanju svojih težkih in obširnih umetniških novosti s to prostornostjo in množico. Koncert je pričel orkester s skladbo E. Hochreiterja »Dionizijska ouvertura«. Kompozist nam je znan iz »Novih Akordov« po svojih salonskih valčkih in v zadnjem času tudi po svojih referatih o glasbi. Njegova ouvertura se giblje v živahnih ritmih, kaže spretnega instrumentatorja in se zlasti med prvenci naše polagoma se razvijajoče glasbene umetnosti prijetno in s pridom posluša. Po tem uspelem in prijetnem uvodu koncerta smo prišli do glavne točke večera, do velike skladbe za tri soliste, za mešan zbor in orkester, do kantate »Ojki«, ki jo je zložil na Gregorčičevo besedilo avtor prvega slovenskega oratorija in mnogih daljših in krajših, posvetnih in duhovnih pesmi, obče cenjeni glasbenik P. Hugolin Sattner. Celotno delo je zgrajeno s solidno tehniko. Ne manjka mu zanimive pisanosti ne v zboru, ne v orkestru, ne manjka mu tudi temperamenta in moči, do katere se je zlasti povzpelo ob vseli treh koncih. Razdeljena je skladba v tri dele. Povsod se oklepa tesno besedila in nam riše to, kar nam spretno in pesniško izražajo Gregorčičeve besede. Spočetka nam riše orkester idilično krajino z oljko. Oljko pozdravi zbor in solisti. V spominu ostane zlasti glasbena slika o groznem splošnem potopu in o usmiljenju božjem, ki mu napravi konec. Nad vse skrbna je slika cvetne, ali kakor pravi pesnik, oljčne nedelje v drugem delu. Med kantato je uvrščeno cerkveno petje in harmonij, da nam je slika službe božje na to nedeljo tem jasnejša in bližja. S preprostimi pa takimi sredstvi, da njih namen vsakdo razume, riše dalje avtor nevihto. Grom buči in žvenk činel nam naznanja udarec strele, ki se zdaj in zdaj iznenada oglasi. Prav srečna in lepa je slika milega dežja, ki se vlije na njivo in dobrovo, ko je umiril hišni gospodar s sežiganjem blagoslovilne oljke in z molitvijo jezo neba,

Krepko izraža skladatelj v solistovski baritonisti partiji in pozneje s zborom konec drugega dela. Tretji del pričena s temno, mrtvaško koračnico. Pesnik in skladatelj vidita pred duhom nizko sobo, a sredi nje nevezdravno spi med svečami bled mož, ki ga je strudila težka hoja. Množica ga kropi, želeč mu večnega miru. Kakor so opisi prvega in do konca drugega dela obrnjeni na zunanjo plat, risoč nam splošni potop, cvetno nedeljo, nevihto, rahli in mili dež, tako se obrača konec kantate v notranjost. Risanje narave preide zdaj v čustvo, prejde v globino in prinese iz nje mnogo toplo in iskreno občutenje mest, ki ne morejo ostati brez dobrega vpliva niti na slušalca, ki je z godbo prenasiten in v uživanju glasbe nad mero rafiniran. Koncert je uspel svečano in mogočno. Vsa hvala za to gre v prvi vrsti koncertnemu vodji, za našo glasbo velezaslužnemu gospodu Mateju Hubadu, ki nam je pripravil in vodil umetniški večer, s kakršnim se druga provincijalna mesta ne morejo ponašati. Istotako sodi polno priznanje mešanemu zboru Glasbene Matice, ki je ponos Ljubljane in Slovence, dalje solistom gospe Hermsdorff-Bilinovi, gospodu Levarju, gospodični Severjevi in vojaškemu orkestru, ki je izvršil svojo nalogo v popolno zadovoljnost. G. Levar je pel čustveno in simpatično. Njegov bariton je sočen in izrazit. Gospo Hermsdorff-Bilinovo imajo Ljubljancje v spominu kot dobro pevko in so jo kot tako z veseljem pozdravili. Gospodična Cenka Severjeva je prijetno presenetila zlasti z bogatim svojim pevskim materijalom. — Odkritosrčnega priznanja, toplega aplavza se na koncertu ni manjkalo. Po vsakem delu »Ojke« se je moral ljubezni skladatelj opetovano zahvaljevati na desno in levo. Poklonili so mu tudi lovorov venec s trobojnico in ovit z redovniško vrstico. — Koncert je bil dobro obiskan. Videti je bilo zlasti mnogo gostov iz bližnjih krajev. Potekel je animirano in ostane vsem gotovo v lepem in častnem spominu.

Rnjževnost.

— Pasijon slovenskega duhovnika — tako bi se morala imenovati knjiga »Škof proti župniku«, ki je pravkar prišla na svetlo v »Narodni založbi« v Ljubljani (cena 1 K). Prečuden vtisk je napravila name ta knjižica, ki jo priporočam s temi vsticami vsem blagoslovenim Slovencem. Kakor njen junak — ne, imenujem ga rajši trpin — kakor njen trpin, je tudi ona preganjana. Objavljena pod svobodnim solncem v Ameriki, je prispela v par sto izvodih preko morja v staro domovino in našla tu sprejem, kakršnega naj se nadeja dandanašnji vsak, kdor govori ali piše resnico. Gola resnica je zapisana v njej in nobene izmišljotine ni vmes; a bila je zaplenjena. Zapomnimo si! Ali je resnica prepovedana? Resnice ne govori! — Resnice ne piši! A našel se je usmiljen Samaritan, ki se je potegnil za preganjano knjižico in izposloval v državnem zboru dovoljenje, da sme iznova iziti in razodeti rojakom, kako se dandanašnji ubijajo med nami politični nasprotniki. — Spominjam se povesti o preganjanem kužku; bral sem jo pred več leti v »Vrtcu«. V dno duše me je zazebljo, ko sem spremljal ubogo žival na njenem trnjevem potu; čutil sem vsak udarec, vsak sunk, vsak pljunek, ki jo je zadel; ogorčenost me je prevzela in jeza na neizprosne, krutega preganjalca. Prav slična čutila so se mi porajala, čitajočemu knjižico »Škof proti župniku«. Ali je vse to mogoče? Ali je res že pozabljen Izveličarjev ukaz: »Ljubite se med seboj!« na tem bodo spoznali, da ste moji učenci, ako se ljubite med seboj. — Kaj pravijo drugi o »pasjonu« slovenskega duhovnika? Srečal sem prijatelja in vprašal: »Ali si bral knjižico »Škof proti župniku«? — Da, bral sem jo,« je bil njegov odgovor, ob tem pa so se mu oči zasvetile in zarosile — »da, bral sem jo, a potem nisem mogel zaspati vso noč.« — Sešel sem se z uglednim duhovnikom. »Ali ste brali to in to delce?« »Ko sem prejel knjižico »Škof proti župniku«, jel sem jo čitati z zanimanjem in je nisem odložil, dokler je nisem prebral svo do konca; spoznal sem iz nje, da je župnik B. mučenik škofove trme.« — Govoril sem z rodoljubno gospo o knjižici. Ne smem ponoviti tu, kako se je ona izjavila; opazil sem, da so se ji v razburjenosti stiskale pesti. — »Ne sodite, da ne boste sojeni,« je dejal Učenik. Nekdo je sodil; vzemi knjižico »Škof proti župniku« in beri in uveri se, kako je sodil svojega podrejenega brata. Krutega sodnika je obsodila sedanjost, še bolj ga obsodi bodočnost, ki se bo čudila temu, kar se je godilo v imenu Kristusove vere na Slovenskem v začetku dvajsetega stoletja.

Izpred sodišča.

Kasneke obravnave pred dolžnim sodiščem.

Nepobojljiv vlačugar je Anton Mesner, pristojen v Dobrunje. Dne 4. marca je prišel po odgonu v svojo domovinsko občino, a takoj jo je odkuril v Ljubljano, kamor ima prepovedan povratek. Tu je šel v neko žganjarijo se malo okrepčat, na to je pa začel takoj z beračenjem, zakar je bil aretovan. Nekaj časa je šel mirno s stražnikom, hipoma se je pa obrnil in ga sunil s pestjo v smeri žledca tako, da je postalo stražniku slabo. S pomočjo drugega stražnika se je posrečilo vzlic temu, da se je vrgel na tla in bil okrog sebe, ga ukrotiti in odpeljati v zapor. Sodišče ga je obsodilo na 11 mesecev težke ječe.

Slabo obeta Vencelj Smrdelj iz St. Petra. Je dobro 15 let star, a zelo hudoben dečko. Vzlic resnim očetovskim opominom mu za resno delo ni mar in se najraje okoli potepa. Ko ga je nekoč oče, ki je čevljar, zopet svaril, naj se poprime dela, je to fant tako pogrelo, da mu je zagrozil, da mu bo hišo zažgal, česar se je oče bolj ustrašil, ker je fant od hiše pobegnil, po noči pa je hodil pod očetovo okno razgrajati. Sodišče je malopridneža obsodilo na 8 mesecev težke ječe.

Dobro je »pust« pobodel delavca Ferdinanda Tušarja iz Stare vasi. Prišel je namreč na pustni večer razgrajati pred hišo svoje sestre Ivan Tušar, ker pa vzlic svarjenja gostije Katarine Bogataj je ni odnehal, ga je ta, da bi ga odpodila, udarila parkrat s palico. To je dalo povod, da je pričel Tušar metati kamenje v okno in groziti, da bo vse poklal. Kasneje je pa s kamenji pobil tudi dve šipi pri oknu svoje sestrice ter tudi tej zagrozil, da jo zakolje. Umevno je, da so bile vse ženske v hiši v velikem strahu pred obdolžencem. Vzlic izpovedem prič, da je bil do cela pijan, ni verjelo sodišče obdolžencu in ga obsodilo na 6 mesecev težke ječe.

Drzen uzmovč je dobro 20 let stari rudar Jožef Štemberger v Toplicah. Stanoval je s štirimi svojimi tovariši v eni isti sobi, in ker imajo taki ljudje utrujeni od napornega dnevnega dela trdno spanje, vporabljal je noči v svoje tatinske namene. Tako je nekoč vzel nekemu svojemu sodelavcu iz »mize 110 K in 2 srebrni uri, potem zopet v presledkih na enak način enemu 110 K, drugemu 120 K in tretjemu denarnico z 18 kronami 62 vin. Od vseh izvršenih tatvin je samo to poslednji priznal. Delavcu Jožefu Kepi je iz zimske suknje, katero mu je t a dal vsled utrujenosti in bolehnosti na potu, da jo malo ponese, izmaknil 60 K. To tatvino je Kepa še le doma zapazil. Razkošno življenje in okoliščina, da je denar proč odpošiljal in si nabavil novo obleko, je bilo povod, da so stotilca zasledili. Sodišče ga je obsodilo na 7 mesecev težke ječe.

Svojo ljubico staršem odpeljal. Na Nemškem se je seznanila 17letna Rozalija Müller, hči Kristana in Neže Müller iz Bele peči, z zloglasnim Francetom Seinerjem, čevljariskim pomočnikom iz Kaindorfa na Štajerskem doma. Potikala sta se nekaj časa po svetu, dokler ni bil Seiner v Steinacku na Predalskem aretovan. Po sodnem posredovanju je prišla pa mati po dekleta in jo odvedla domu. Ko je bil Seiner prost, pojavil se je v Beli peči pri dekletovih starših, da bi mu ti dovolili dekleta poročiti. A njen oče ga je prav pošteno ozmerjal in mu pokazal duri. A obdolženec je bil do drugega dne skrit v hiši, ter je drugo jutro odšel. Za njim je šla pa tudi še tisti dan njegova ljubica. Mahnila sta jo proti Pontelbi, kjer sta bila ustavljena. Seinerja so izročili v sodni zapor v Kranjski gori, dekleta pa odpotali domov. Seiner neče priznati, da je on dekleta pregovoril, da je šla za njim ter sta jo mislila mahniti na Italijansko. Sodišče je malopridneža obsodilo na 4 mesece težke ječe.

Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu.

Birčenska »ohcet« pred sodiščem.

Birčna vas — prva postaja ob novi progi — je dala sodišču in orožništvu dosti opravka. Kakor znano, so se tam bile velike bitke z revolverji in s koli; enega so spravili na oni svet, koliko pa jih je odšlo le z razbitimi udi, to se niti ne da ugotoviti. No, to pot ni bilo tako hudo, lahko pa bi bile večje in veliko nesreč. Eden Urbančevih bratov, ki so zaposleni pri zgradbi železnice, se je priženil k Pečaverjevemu v Birčno vas. To je bilo treba tudi primerno proslaviti — z dinamičnimi patronami. Sam Urbančev brat Jože je prišel na to srečno misel. Že pred svatbo dne 25. januarja so železniški delavci v Žagarjevo gostilno sancali

mного dinamo-patronov posebej pa tudi z dinamitom opremljenih kapic in vžigalic. Spravili so jih v posebno sobo. Na dan svatbe si je Urbanč nabasal več patron in kapic in začel zunaj streljati. Prvi strel pod Žagarjevo hišo se je zavrtal v zemljo in uničil tudi na oknih 8 šip. Urbanč je svoje strelne vaje razširil po vasi do Pečarjeve hiše, kjer so bili svatje. Pridobil je za te vaje še Hrvata Emila Mariniča, s katerim sta tik pred hišo vžgala kar 20 patron tega nevarnega razstreljiva. Stresla se je hiša, šipe so popokale, gostje so se prestrašili. Bog ve, kaj bi bila še naredila, da ju ni zalotil poveljnik orožniške postaje na Ruprč vrhu. Med preiskavo, ko je gostilničar Žagar Urbanca zaradi raznih nerodnosti pognal iz hiše, je Urbanč iz maščevanja celo stvar napeljal tako, da je državni pravdnik tudi Žagarja obtožil. Urbanč je namreč trdil, da mu je Žagar, pri katerem je takrat stanoval, rekel, naj vzame patrone, in mu dal iz žepa 8 dinamičnih kapic. Pri glavni razpravi v sredo pa je Žagar po pričah dokazal, da se je fant to iz maščevanja izmislil, vsled česar je bil Žagar oproščen. Urbanč pa, ki je bil tudi obtožen, da je Žagarja v Hrstarjevi gostilni v Smihelu udaril po nosu, dvema delavcema pa ob drugi priliki metal kolenje, je bil obsojen na šest tednov strogega zavora. Emil Marinič je dobil le 14 dni, ker se je izkazalo, da ga je le Urbanč k streljanju zapeljal. Ali bo konec večnih nemirov v Birčni vasi?

Razne stvari.

* Delavsko gibanje v Italiji. Iz Rima poročajo: Razen železniških nastavlencev, poštnih in brzojavnih uslužbencev, tobačnih delavcev in tramvajskih uslužbencev zahtevajo tudi državni policijski uslužbenci večjo plačo.

* Kinematograf pri politični agitaciji. Iz Pariza poročajo: Znani poslanec Guesde, ki je zdaj na agitacijskem potovanju, da vedno pred svojim govorom predvesti vesel kinematografski film. Volilci so za to zelo navdušeni.

* Grozen čin blazneža. V vasi Kamenica pri Gdanskem je veleposelnik Krafft predvčerajšnjim v hipni blaznosti s sekiro pobil svojega sedemletnega sina. Nato je pograbil svojo štiriletno hčer ter jo na isti način umoril.

* Pregrešne moške obleke. V Altöttingu izhaja list »Franciskus-Blatt«, ki ga izdajajo bavarski kapucini in v katerem se boro gorostasne stvari. V 2. številki letošnjega leta vprašuje neka šivilja, je-li grešivati moške obleke. Kam smo prišli?

* Boj med stavkujočimi delavci in vojniki. Iz Denverja v Coloradu poročajo: Dozdaj so dognali, da je bilo v ponedeljek v boju med stavkujočimi rudarji in državno milico pri Ludbownu ubitih 26 mož, žen in otrok. Vendar pa je število žrtev skoraj gotovo mnogo večje.

* Konec stavke na dunajski živinozdravniški visoki šoli. Z Dunaja poročajo: Na predvčerajšnjem zborovanju, ki so se ga udeležili vsi dijak žvinozdravniške visoke šole, so sklenili, da bodo dijaki iz taktičnih vzrokov prenehali stavkati ter se zopet udeleževati predavanj.

* S švedskega dvora. »Daily Mail« poroča iz Štokholma: Iz dvornih krogov javljajo, da se bo ločena soproga princa Viljema švedskega, velika kneginja Marija Pavlovna, poročila z vojvodo Ferdinandom montpensierskim. Spoznala sta se pri olimpijskih igrah leta 1912. v Štokholmu.

* Požari. Iz Nachoda poročajo: Predvčerajšnjim ob 8. zvečer je izbruhnil ogenj v skladiščih trdke Ludovik Pick, lastnice predilnice. Ogenj je uničil celo skladišče. Pri gašenju se ni nihče ponesrečil. Škoda znaša 600.000 kron in je pokrita z zavarovalnino. V tovarni je zaposlenih 300 delavcev, ki pa ne bodo izgubili dela, ker so zgorela le skladišča. — Iz Krakova poročajo: Včeraj ponoči so zgoreli trije veliki hlevi. Preplašeni konji so ženo in otroke voznika Laseka skoro popolnoma pohodili. Nesrečniki so zgoreli. — Iz Draždan poročajo: V Meissnu je zgorela velika tovarna za šivalne stroje Biselt in Locke. Škoda znaša čez dva milijona mark. 600 delavcev je brez dela.

* Nezaslišana grozovitost nemškega inženirja. Že večkrat smo navedli slučaje, ki so pričali, kako Nemci razširjajo kulturo po svojih kolonijah. Zamorec in druge inozemce smatrajo za živino. O groznem slučaju poroča »Petit Parisien« iz Belrute: Pri gradbi bagdadske železnice je inženir z blicem nagnal odpisance delavcev, ki so se prišli pritožiti. Delavci so začeli nato demonstrirati proti inženirju. Inženir pa je odredil, da je loko-motiva z vso hitrostjo za-

vozila v delavce, ki so stali na železniškem tiru. Devet delavcev je bilo usmrčenih, 43 pa ranjenih. Velik del delavcev pa je poskakalo v bližnjo reko, da se rešijo. Večji del delavcev je utonilo. Seženir je pobegnil k nemškemu konzulu v Aleppu.

* Špionáža. Krakovski listi poročajo: Delovanje tukajšnje policije, ki skuša dobiti v svoje roke številne ruske špione, je povzročilo čudno protiakcijo ruske policije, ki se hoče nekako maščevati nad galskimi policijskimi organi. Meseca januarja, ko je bil aretiran neki ruski železniški uradnik iz Varšave, je dobila krakovska policija anonimno sporočilo, da je varšavska policija razpisala 10 tisoč rubljev za onega, ki bi izvalil kakega krakovskega policijskega uradnika ali agenta na rusko ozemlje, posebno pa take, ki zasledujejo ruske špione. V tem sporočilu je navedenih imenoma tudi več ruskih špionov, ki so se podali v Krakov, da izvedejo ta načrt. Vsled te ovadbe so v poslednjih dneh aretirali tri osebe. Ena izmed teh oseb je priznala, da je bila v službi ruske obrane in ruskega generalnega štaba in da je delovala že dve leti v Galiciji kot špion.

* Delavsko gibanje v Italiji. Iz Ankone poročajo: Železničarji so ba-je razočarani. Mnenja v vodstvu sindikata so razdeljena. Že danes je izključeno, da bi bila stavka splošna, četudi bi se izdala parola, naj se stavka. Vojstvo je bilo zopet konsignirano, da se izbruh nemirov čimprej prepreči. Dozdaj niso nikjer kalili miru. Sindikat je apeliral na italijansko časopisje, naj se obračajo za informacije o stanju železniškega gibanja na sindikat, da s tem preprečijo napačna poročila. Upajo, da se bo posrečilo ugodno rešiti vsa vprašanja, ki se tičejo železničarjev. Dne 20. t. m. je imelo ravnatelstvo sindikata sejo, v kateri so s sedmimi proti sedmimi glasovi odklonili predlog, naj se prične takoj s stavko. Ravnotako je bil odklonjen predlog, prirediti dva- do tridnevno protestno stavko. Stavkali bodo, kakor govore, za časa vinske kampanje.

* Škof, ki je pojedel svoje čevlje. Iz Londona poročajo: Riponski škof je pripovedoval pri otvoritvi cerkvene razstave v Veliki noči, zakaj mu pravijo: »Škof, ki je pojedel svoje čevlje.« Pravil je: »Bil sem tedaj škof v skrajnih arktičnih pokrajinah. Pri povratku z neke ekspedicije, dolge 7000 km, sva sklenila s svojim spremljevalcem, da greva čez skalnate gore, da prideva tako hitreje do Dawson Cityja. Mislila sva, da prideva do reke Jonkon prej, predno popolnoma zamrzne. Toda zmotila sva se. Zima je prehitro prišla. In takoj sva bila naenkrat v snegu in ledu brez potrebnih živil. In tedaj so namu rešili moji škofovski čevlji. Napravljani so bili deloma iz ribje kože. Razrezala sva jih ter dala kuhati. Posebno trdi so bili podplati. Toda vendar sva se s čevlji toliko časa hranila, da sva prišla v neko indijansko vas, kjer so nama potregli.

* Krasen poslanski kandidat. Poslanski kandidati imajo vsemogoče dobre lastnosti. Navadno so sploh popolni mošje. Dozdaj so kandidati več ali manj hvaliti svoje duševne, intelektualne zmoglosti — zdaj pa bodo pri volitvah odločevali tudi telesne lastnosti. Na Francoskem kandidira pri sedanjih državnozbornih volitvah kandidat, Simeon Gueit, ki se ponaša le s svojo telesno krasoto. Gueit kandidira v Toulonu. V svojih volilnih proklamacijah pravi: »Sodržavljani! Kakor vidite, sem zelo krasen mož. Moj obraz ima naravnost klasične poteze, česar mi ne more nihče oporekati. Obraz pa je zrcalo duše. In zato, ker imam krasno obličje, imam tudi plemenit značaj. Ne vem, čemu bi vam to še nadalje pravilo? Ali nimate v moji krasoti jamstva? In zato: Volite me!« Tako bi tudi pri nas lahko napisal dr. Šusteršič: »Kranjci! Kakor vidite, sem zelo krasen mož. Moj obraz ima Napoleonove poteze...«

* Bel zamorec. »Daily Mail« poroča iz New Yorka sledečo zabavno dogodenco: Miss Ana Clarkova, bolniška strežajka, je bila poklicana k mr. Jamesu Hitschensu, ki je bil bolan na težki srčni napaki. Strežajka je bolniku tako dobro stregla, da je njegovo srce popolnoma ozdravelo. Toda — obolelo je od ljubezni do lepe strežajke. Ponudil ji je roko, in dekletjo je vesela sprejela. Vse je bilo v najlepšem redu, ko nekega dne opozoril miss Clarkovo njena prijateljica, da je njen ženin — zamorec! Clarkova se je prišla za glavo. Hitschens zamorec? Vsaj je vendar popolnoma bel! »Ne verjamite,« je vskliknila prijateljica, »poglejte njegove nohte!« Miss Clarkova je hitela k ženinu, prišla ga za roke ter konstatirala resnico, da ima nohte kakor zamorec. Razen te posebnosti ni imel nobenega drugega znaka, da je zamorec. Razočarana nevesta je

hitela na sodišče ter tožila hišavkega ženina, ki se je izdajal za belokozca, čeprav je bil zamorec, da ji mora plačati 150.000 kron, ker jo je ogoljufal.

Dijaška mati. Kakor smo že poročali, je v Petrogradu umrla kneginja Barjatska, ki je zapustila revni dijakom skoraj en milijon kron. Svojim sorodnikom ni zapustila ničesar. Že prej je ustanovila dom za revne dijakke in pa sanatorij pri univerzi, za kar je darovala en milijon rubljev. V dijaškem domu prebivajo revni dijak, dokler ne končajo svojih študij. Kneginja je čestokrat prihajala v dijaški dom ali pa v dijaško kuhinjo in je navadno sama prosila dijakke, naj ji imenujejo najrevnejše dijakke, za katere se je takoj zavzela. Enkrat je bil na univerzitetni deski dolgo časa razbošen listek, s katerim se je iskal inštruktor za pet rubljev na mesec. Končno se je oglasil neki zelo reven dijak. Sel je v označeno stanovanje. Toda, kako je bil iznenađen, ko je videl povsod velik komfort. Ni mogel razumeti, kako mu morejo ponuditi samo — pet rubljev na mesec za poučevanje. Kmalu je prišla kneginja ter privedla učenca. Po uri je vprašala dijaka, je-li hoče plačilo za vsako uro posebej ali mesečno. Siromašni dijak je prosil, naj se mu plača za vsako uro posebej. Bil je v veliki bedi in vsaka kopejka mu je prišla prav. In tedaj mu je kneginja izročila — 5 rubljev ter rekla, da more po ostalih 145 rubljev priti, kadar hoče. Na ta način je hotela kneginja dobiti najrevnejšega dijaka.

Zavarovanje proti nesreči v zakonu. Svati se peljejo v cerkev. Kar naenkrat da ženin ustavi, skoči iz kočije, gre v prodajalnico in pride od tam z novorojenim otrokom. Po uri je vprašala dijaka, je-li hoče plačilo za vsako uro posebej ali mesečno. Siromašni dijak je prosil, naj se mu plača za vsako uro posebej. Bil je v veliki bedi in vsaka kopejka mu je prišla prav. In tedaj mu je kneginja izročila — 5 rubljev ter rekla, da more po ostalih 145 rubljev priti, kadar hoče. Na ta način je hotela kneginja dobiti najrevnejšega dijaka.

Irska homerule, orožniški nadzornik in klavir njegove žene. »Daily Mail« pripoveduje sledečo resnično originalno zgodbo, ki se nanaša na ulstrsko gibanje proti irski homeruli. Kakor znano, je prepevala angleška vlada uvoz orožja na Irsko. In tudi Carsanovi dobrovoljci so morali orožje utihotapljati. Kako so to delali, kaže sledeča zgodba: Neki nadzornik irskega orožništva je bil okrajni nadzornik drugega razreda, toda kmalu je prišel v prvi razred. Bil je vsled tega iskreno vesel in zadovoljen. Na proslavo svojega avangazma je naročil svoji ženi klavir — prav iz Londona. Njegova žena je zelo ljubila godbo in veselila se je, da čim prej pokaže pri »kavi in čaju« svojim prijateljicam, kako zna igrati na novem klavirju. Vsa srečna je lepega jutra prihitela v sobo svojega moža, mahala zmagozlasno s papirjem v roki in klicala: »Samo pogled, Jakec, klavir je že tu! Na kolodvoru je, tu je tovarni list.« — »To je zelo čudno,« je pripomnil orožniški nadzornik, »tudi jaz sem dobil zjutraj tovarni list. Ne razumem, čemu pošiljajo ti norci dva tovarna lista, odpošljejo pa samo en klavir.« Zajtrkoval je, pogledal še enkrat papirje ter

zamrmral: »To je vendar smelost! Na enem tovarnem listu je zapisano, da je dobil klavir snovi s tovarnim vlakom čez Porterdown — na drugem pa, da je piano došlo danes rano ob 5. čez Omagh.« — Toda kaj vruga to je? Je vsikliknil, ko je našel med nanovo došliimi pisli pismo: »Tu je za vas še en klavir!« V resnici je bil zopet tovarni listek, ta pa od midlanske železnice, da je došel od nadzornika naročni klavir čez Coloraine. Tedaj je pa ves začuden odhitel orožniški nadzornik na železniško postajo ter vprašal načelnika, kaj je pravzaprav s temi klavirji. Odgovor uradnikov ga je zadel kakor strela. V resnici so bili odposlani trije klavirji v lepih zabojih. Vse tri zaboje je zjutraj ob šestih odpeljal tovarni avtomobil. Nadzornik si ni znal več pomagati in je ves obupan brzojavil tovarni v London, pri kateri je naročil klavir. Takoj je dobil odgovor, ki se je glasil: »Klavir še ni bil odposlan, bo še le prihodnji dan gotov.« Pol ure nato je sedel orožniški nadzornik z dvema zanesljivima in pretkanima orožnikoma na voz ter sledil sledovom tovarnega avtomobila. Pot je vodila v New-Barry. Mala luža olja v cestnem prahu je izdala mesto, kjer se je avtomobil ustavil. Toda daleč naokoli ni bilo sledu niti o avtomobilu niti o klavirjih. Eden od orožnikov je začel vsled tega natančno preiskovati okolico. In v svojo veliko začudenje je našel v zapuščenem kamnolomu blizu ceste tri ogromne zaboje. V enem zaboji je bil kos papirja s firmo velike londonske firme, ki izdeluje orožje in streljivo. Tableau! Tem tihotapcem v Ulstru se je že enkrat posrečilo utihotapiti veliko množino pušk najnovejših modelov inpatron, intoskoraj pred očmi policije in orožnikov: v tem slučaju pa celo na naslov orožniškega inšpektorja prvega razreda. Po celem Irskem in Angleškem so se temu prav srčno smejali!

Telefonska in brzojavna poročila.

Bolezen našega cesarja.

Dunaj, 23. aprila. Danes zjutraj je bilo izdano sledeče oficijozno sporočilo:

Nočni mlr je bil danes znatno moten vsled kašlja. Katarini pojavi obstojajo še v istem obsegu naprej. Čilost in apetit sta zadovoljiva.

Dunaj, 23. aprila. Privatno izveemo o cesarjevem zdravstvenem stanju sledeče:

Splošno se opaža, da danes dopoldne ni bilo izdano privatno poročilo v Schönbrunn, ki je navadno izdaja najvišji dvorni maršal. Druga privatna poročila poročajo, da je cesar ponoči zelo malo spal in da je bil zelo nemiren. Cesar je precej izmučen, težavno odkašljuje in je danes slabe volje. Zajuterkoval je s precejšnjim apetitom.

Dunaj, 23. aprila. V zdravniških krogih se opaža posebno, da naglašajo snovní bulletin prvič, da je utrpanje srca pri cesarju zadovoljivo.

Dunaj, 23. aprila. Danes dopoldne je cesarja obiskala nadvojvodinja Marija Valerija.

Dunaj, 23. aprila. Ob pol 1. se javi iz Schönbrunna: Cesar je dopoldne precej dobro prebil. Srce funkcionira normalno, apetit dober, dihanje nekaj pospešeno. Cesar je precej izmučen.

Delegaciji.

Dunaj, 23. aprila. Prestoionaslednik Fran Ferdinand bo v imenu cesarja sprejel v sredo ob 11. dopoldne avstrijsko in ob 12. opoldne ogrsko delegacijo v Budimpešti ter oo odgovoril na nagovore predsednikov s kronskim govorom. V četrtek se konstituirava avstrijska delegacija, dne 29. t. m. se sestane avstrijski odsek za zunanje zadeve, da sprejme ekspozice grofa Berchtolda. Potem bo najbrže sledila pavza do 4. maja.

Dunaj, 23. aprila. Kakor se poroča, odloži poslanec Ballaj svoj delegacijski mandat ter pride na njegovo mesto poslanec Tresić-Pavičić. Tudi posl. Laginja bo baje resigniral ter bo delegat Spinčić.

Borza.

Dunaj, 23. aprila. Borza je kazala danes zelo vznemirjeno razpolože-

nje. Kurzi so znatno padli, Alpinke so izgubile 6 K, praške železniške akcije pa 17 K. Nervoznost je proti polnočju se naraščala.

Konec stavke na dunajski živino-zdravniški visoki toli.

Dunaj, 23. aprila. Pri včerajšnjem zborovanju slušateljev dunajske živino-zdravniške visoke šole se je sklenilo, da se stavka iz taktičnih ozirov konča ter da se bodo slušatelji zopet redno udeleževali rednih predavanj. Izreče se zahvala vsem visokošolcem, ki so za časa stavke dejansko stali stankujočim ob strani.

Husova petstoletnica.

Praga, 23. aprila. Naučno ministrstvo je izdalo zaupno odredbo na vse češke srednje šole, s katero se prepovedujejo vse zbirke in razširjanje brošur povodom Husove petstoletnice.

Švihla.

Praga, 23. aprila. Švihov zastopnik zahteva delegiranje izvenčeške porote.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 23. aprila. Včeraj ob 11. dopoldne se je sestel ogrski državni zbor. Za podpredsednika sta bila izvoljena poslanca Karel Szasz in Elemer Simonich. Zapisnikarji in kvestor so ostali dosedanj. Seje bodo trajale od 10. dopoldne do 2. popoldne in od 4. popoldne do 8. zvečer. Prihodnja seja danes: Volitev odsekov in razpravljanje o državnem proračunu za 1914/15.

Reški župan.

Budimpešta, 23. aprila. Uradno se poroča, da je cesar odklonil potrditev v Reki za župana izvoljenega Zanelle.

Angleška kraljevska dvojica v Parizu.

Pariz, 23. aprila. Angleška kraljevska dvojica je posetila snoči veliko opero. Pred opero se je zbrala velika množica, ki je prodrla kordon, obsula vozove in oduševljeno klicala: Živel kralj! Živela kraljica!

Pariz, 23. aprila. Včeraj so se vršile konference angleškega zunanjeja ministrstva in francoskega ministrskega predsednika o reorganizaciji občevarjanja med diplomati tripeletente in o političnih vprašanjih zlasti glede Albanije in Balkana.

Vojna med Zedinjenimi državami in Mehiko.

Berolin, 23. aprila. Iz krogov se izve, da namerava nemška vlada odposlati v mehiške vođe še tretjo vojno ladjo.

Washington, 23. aprila. Mehikanska vlada je izročila poslovodji ameriškemu O'Shangmessyju akreditivne listine ter ga pozvala, da naj zapusti Mehiko. S tem je vojna formalno napovedana.

Pariz, 23. aprila. Listi poročajo: Ameriško brodogradje je včeraj ob 8. zjutraj obstreljevalo mesto Veracruz. Ameriški oddelek, ki se je bil izkrcal, je moral rabiti strojne puške. Mehikanci so se šele po hudem boju umaknili. Po ulicah je trajal boj do poznih ur. Čez dan je bila včeraj brzojavna zveza z mestom Mehiko pretrgana. Vlaki so izostali. Zatrjevalo se je, da je železniška zveza pretrgana in razdrta. Zadnja dva vlaka iz notranje Mehike sta bila polna bežečih Amerikancev.

Washington, 23. aprila. Včeraj zvečer je bila razširjena vest, da je bil poslovodja ameriškega poslanstva v Mehiki umorjen. Šele, ko je bila brzojavna zveza z mestom Mehiko popravljena, se je izvedlo, da je O'Shangmessy zdrav.

Novi Jork, 23. aprila. Amerikanci so izkrcali v Tampicu močan oddelek, ki je mesto zasedel.

Berolin, 23. aprila. Listi poročajo, da je admiral Fletcher v Veracruzu zasedel dve mehiški vojni ladji »Tehantepec« in »Triton«.

Washington, 23. aprila. Iz Mehike poročajo, da je voditelj mehiških vstajev izjavil, da smatra ameriške operacije naperjene proti celemu narodu in se bo po tem ravnal. V mestu Mehiki so prirejali Huerti velike ovacije. Huerta je izjavil: Sklicali bomo v treh tednih 4 milijone ter se bomo branili, če treba 25 let.

Novi Jork, 23. aprila. Dosedaj je padlo 12 Amerikalcev in 50 jih je bilo težko ranjenih.

Mehika, 23. aprila. Čete so dobile ukaz koncentrirati se na severu

pri Saltihu, da pričakujejo vpad Amerikancev.

Dogodki na Balkanu.

Albanija.

Rim, 23. aprila. Kakor se zatrjuje, nameravata Italija in Avstrija nasvetovati albanskemu knezu, da ponudi Epircem najdalekosnejše privilegije in koncesije.

Srbski konkordat.

Rim, 23. aprila. »Giornale d'Italia« poroča, da pogajanja med Srbijo in Vatikanom sicer še niso končana, pač pa so stopila v oficijalen stadij. Avstrija pa zahteva še vedno, da ji ostanejo njeni privilegiji neskrajšani.

Rim, 23. aprila. Srbski konkordat bo v najbližnjih dneh podpisan. Vprašanje liturgije ostane odprto. Srbija bo nastavila največ duhovnikov iz Dalmacije in imenovala za nadškofa nekega dalmatinskega prelata.

Solun.

Beograd, 23. aprila. Včeraj se je vršil pod predsedstvom ministrskega predsednika Pašića ministrski svet, v katerem je ministrski predsednik referiral o pogajanjih srbske vlade z Grško glede odstopa enega dela pristanišča v Solunu. Pogajanja so že končana ter gre samo še za podpis konvencije.

Srečna Turčija.

Berolin, 23. aprila. Tu se je ustanovila nemško-turška zveza, kateri pripadajo ravnatelj Nemške banke dr. Helffe-Rich, feldmaršal Goltz paša, turški poslanik i. dr. Gre za ustanovitev nemških šol in bolnic in za nastavljenjem nemških učiteljev in zdravnikov v Turčiji.

Carigrad, 23. aprila. Porta je sprejela v službo za reorganiziranje gozdarske stroke na Turškem nekega avstrijskega strokovnjaka.

Carigrad, 23. aprila. Turški parlament se otvori dne 14. maja.

Solun, 23. aprila. Iz turške Trakije je dospelo sem na petih parnikih 8000 Grkov, ki so pobegnili iz Turčije.

Gospodarstvo.

— Ruska gospodarska emancipacija. Iz Rusije prihajajo vesti o korakih, ki dokazujejo, da se je Rusija začela emancipirati od nezasiščenega nemškega gospodarskega izkoriščanja. Zaslugo za to emancipacijo ima rusko narodno časopisje. Pod vplivom njegove uničevalne kritike je duma sprejela zakon o uvedbi carine na uvoz deželnih pridelkov v Rusijo in ruska vlada je omejila ogromna državna naročila v Nemčiji. Učinek v Nemčiji je bil naravnost presenetljiv. Nemško takozvano prijateljstvo se je takoj pokazalo v pravi luči. To »tradicionalno rusko-nemško prijateljstvo« je v Nemčiji vedno reprezentirala konzervativna stranka. In ravno organi te stranke so začeli zdaj najostrejši boj in zahtevajo od nemške vlade, naj sprejme boj ter ga izvede do skrajnih posledic, ki končajo s carinsko vojno. Ruska vlada vidi popolnoma jasno in nazorno, kje začena in konča vsako nemško »prijateljstvo« — pri nemških žepih, ki nimajo dna. Zanimivo je, da so morali priti nemški liberalni krogi, da pogase požar. »Berliner Tageblatt« ostro napada taktiko nemških konzervativnih krogov in dokazuje, da bodo v eventualni rusko-nemški carinski vojni vsi trumfi v ruskih rokah. Rusija — pravi list — je danes proti nam mnogo boljše oborožena nego pred desetimi leti. Rusija dobi vedno potrebne kapitalije, da zgradi doma svojo lastno industrijo in carinska vojna bi pripravila Nemčijo edino na najboljše trg na svetu. Rusija more celo zadati težek udarec nemškemu poljedelstvu. Zadošča, da zapre svoje meje ruskim poljedelskim delavcem, ki so nenadomestljivi vzhodnoruskim agrarcem. Rusko javno mnenje pazno zasleduje te pojave, ki dokazujejo velik interes javnosti za priprave k odločilni bitki, ki se bo vršila za novo rusko-nemško trgovinsko pogodbo. In ravno to živo zanimanje je jamstvo, da bo nova trgovinska pogodba popolnoma drugačna nego pogodba leta 1904., v kateri je Nemčija surovo izkoristila nesrečne posledice rusko-japonske vojne.

Sestanek vseh članov jezd. ods. Lj. S. se vrši v petek 24. t. m. ob pol 9. uri zvečer pri »Zlatorogu« (posebna soba) v Gosposki ulici. Ker je dnevni red zelo važen, se prosi gotove udeležbe. Nazdar!

ODBOR.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 20. aprila: Stanislava Hajek, hči krojaškega pomočnika, 3 dni, Wolfova ulica 3.

Dne 21. aprila: Gabrijela Primc, krojačeva hči, 15 mesecev, Dolenjska cesta 12. — Oton Bartolini, recte Tavčar, tovarniške delavke sin, 4 leta, Zabajek 3. — Marija Kožuh, mizarjeva vdova, 71 let, Karolinska zemlja 7.

Dne 22. aprila: Ivana Debevec, hči železniškega nadsprevodnika, 15 mesecev, Sv. Martina cesta 1. — Matilda Repotočnik, hči sedlarskega pomočnika, 3 mesece in pol, Metelkova ulica 27. — Fran Bučar, plinarčni delavec, 32 let, Stranska pot 19.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Mnenje gospoda dr. P. DeFranceschija, primarija bolnišnice usmiljenih bratov iz Kandije

v Rudolfovem.

Gosp. J. Serravallo

Trst.

Rabil sem poslano mi Serravallovo kina - vino z železom v svoji družini z najboljšim uspehom. Nevzrastenja in vsled nje nastala železodna šibkost sta izginili v najkrajšem času. Tudi v privatni praksi pripisujem jako rad ta pomoček in bolniki so mi hvaležni. Moram tedaj Vaše vino priporočati.

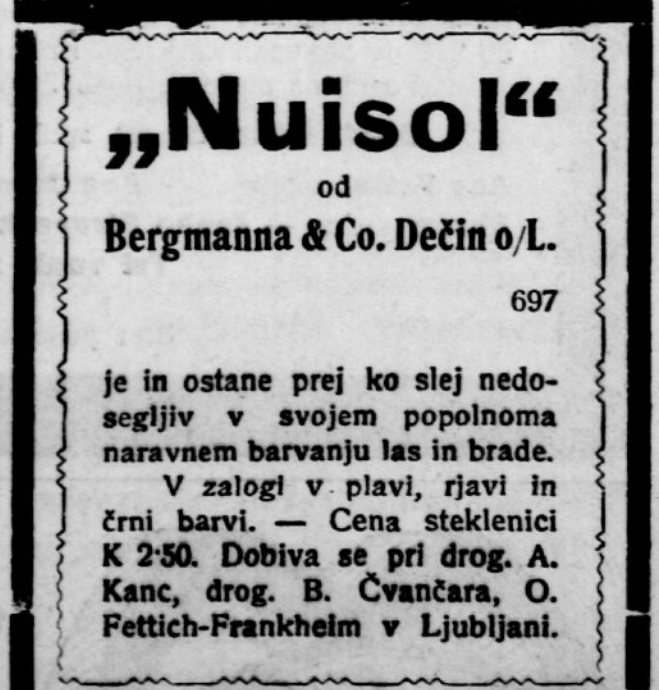
Rudolfovo, 10. oktobra 1905.

Dr. P. DeFranceschi.

Hrvatsko primorje

Kopališča: Bakar, Cirkvenica, Jablanac, Karlobag, Kraljevica, Novi, Selce, Senj, Prospekte in navodila daje »Savez hrv. kupališča na Jadranskem moru« ravateljstvo: Novi.

Solnce se smeje

samo srečnim in zdravim. Bolni in betežni se ne radost veselo zaračega solnce, kakor zasmehovanje lastne boli se jim zde jasni solnčni žarki. Zares je pregrešno, človeško naravo, tople solnčne žarke obsojati tako nemilo, toda trpljenje in bolečine delajo človeka vedno nepravilnega in sla-

bovoljnega. Zato moramo že za zdravja misliti na možnost revmatičnega in nevralgičnega napada, da temu stanju kmalu zopet izbegnemo.

Prava dobrota je, ako imamo pri roki staropreizkušeni, bolečine blažiti Fellerjev rastlinski fluid z znamko »Elsafluid«, ki nas v najkrajšem času osvobodijo bolečin ter nas napravijo sveže, zdrave in za delo sposobne. Dobrote Fellerjevega fluida z znamko »Elsafluid« smo pogosto poizka-

sili na lastnem telesu in jo torej svojim bralcem resnično lahko nujno priporočamo.

Gospod nadporočnik Tima Swircev v Ferdinandalvi, Torontalski komitat, piše: »Moja žena je 10 let trpela na žlezočnih krčih, da že skoro ni mogla ničesar več prebavati. Z rabo vašega »Elsafluida« ji je to trpljenje popolnoma izginilo. Tudi sem nekaterim svojim prijateljem dal tega dobrega domačega zdravila, in v pre-

mnogih slučajih je pri bolečih trpljenjih doseglo dobre uspehe. Pošljite mi zopet 2 specialni steklenici.«

Gospod Fran Zunregg, oskrbnik, Landstal, pošta Hainfeld, piše: »Ako bi vam hotel sporočiti, kako v našem kraju vse hvali vaš »Elsafluid«, bi vam niti ne mogel dovolj pisati. Vsak čas lahko priobčite, da je vaš »Elsafluid« meni in mojim prijateljem proti protinu, revmatizmu, prehlajenju, žlezočnim bolečinam in pro-

ti drugim bolečim trpljenjem vedno hitro pomagal, vsled česar ga danes že 13stič naročam.«

Vaši bralci bi to izborno domače zdravilo morali imeti vedno v zalogi in naročiti Fellerjev fluid z zn. »Elsafluid« od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elzatzg. št. 238 (Hrvatsko). 12 steklenic stane franko samo 5 K, majhen izdatek, ki donese mnogo korist.

—duzi

Darila.

Kmetijska posojilnica ljubljanske okolice je darovala Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta 50 K. Velikodušni dobrotniki izreka najtoplejšo zahvalo odbor. Enako zahvalo izreka odbor tudi Posojilnici v Črnomlju za darovanih 20 K in Posojilnici v Framu za darovanih 107 K.

Za dijaško podporno društvo »Domovina« so darovali meseca suša: G. dr. Triller, odvetnik 30 K, gg. Rojina, posestnik 5 K, Klun, posestnik, dr. Pirc po 4 K, dr. Fettich, Škofova, modistka po 3 K, dr. Lipold, Zerjavova, Vidmar, trgovec, Reiser, profesor, Zupanc, inženir po 2 kroni, Milohnoja, dr. Marn, Krapež, kavarnar po 1 K 60 v, Mencinger, Mejač, dr. Mole, Ažman, Brce, profesor, Zalarjeva, profesorica, Treova, posestnica, Tepina, živilozdravnik, Ribnikar, tržni nadzornik, Rohman, posestnik, Breznik, profesor, dr. Pretnar, profesor, dr. Pestotnik, profesor, Sever, mesar, Kaffez, sodnik, dr. Skaberne, sodnik, dr. Grasselli, okr. sodnik, dr. Munda, Zotman, sod. svetnik, dr. Rusova, Pečnik, oficijal, Košir, Pustoslavšek, Šiška, Tome, Petek M., Petek L., Gregorka, Poher, Gomilšek, Verstovšek, Pirnat, Jakhel, Bežan, Janc, Schusterschitz vsi po 1 K, Potočnik, Mandeljc po 50 vin., Šeme, Brvar, Habunek po 40 vin., Rebec, Jeras, Cerni, Šircelj po 30 vin.

III. izkaz letnih prispevkov dijaškemu podpornemu društvu Domovini: Kmetijska posojilnica ljubljanske okolice 500 K, g. dr. Edo Šlajmer 100 K, posojilnica v Črnomlju 20 K, g. Josip Lavrenčič 20 K, g. dr. Demšar 24 K, g. dr. Tičar v Kranjski gori 20 K, upravništvo »Slov. Naroda« 23 K, dr. Repič, št. Vid 20 K, g. Peter Majdič 5 K, g. notar Rahne 20 K, g. dr. Kuhar 10 K, prispevki »Slov. Naroda« 110 K, dr. Emil Orožen 5 K, Ljudmila Verderber, Bled 5 K, Hrast, ravnatelj 5 K, dr. Majaron 5 K, dr. Oblak, odvetnik 5 K, Tonejc, kavarnar 5 K, ga. Kaliskrija, ga. Zupančičeva, Kovač, finančni svetnik, Franchetti, brivec, Kozina, prof. vsi po 4 krone, Tratnik-hotelir 2 K.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 23. aprila 1914.
Termin.

Pšenica za apr. 1914.	za 50 kg	12.91
Pšenica za maj 1914.	za 50 kg	12.81
Pšenica za oktober 1914.	za 50 kg	11.73
Rž za april 1914.	za 50 kg	10.61
Rž za okt. 1914.	za 50 kg	9.08
Oves za oktober 1914.	za 50 kg	7.96
Koruza za maj 1914.	za 50 kg	6.56
Koruza za julij 1914.	za 50 kg	7.02

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 23. aprila 1914.

Maloobsejni papirji.	Dinar	Stigval
4% majeva renta	81.50	81.70
4% srebrna renta	85.10	85.30
4% avstr. kronna renta	81.75	81.95
4% ogr. kronna renta	81.25	81.45
4% kranjske dež. posojilo	—	89.00
4% k. o. češke dež. banke	87.75	88.75

Srednje.	Dinar	Stigval
Srečke iz l. 1860 1/2	432.00	442.00
„ 1864	670.00	680.00
„ tiske	289.50	299.50
„ zemeljske l. izdaje	277.50	287.50
„ II.	242.50	252.50
„ ogrske hipotečne	226.00	236.00
„ dun. komunalne	463.00	473.00
„ avstr. kreditne	474.00	484.00
„ ljubljanske	60.00	65.00
„ avstr. rdeč. križa	51.35	55.35
„ ogr.	29.00	33.00
„ bazilika	25.65	29.65
„ turške	222.00	225.00

Dolnice.	Dinar	Stigval
Ljubljanske kreditne banke	404.00	406.00
Avstr. kreditnega zavoda	611.00	612.00
Dunajske bančne družbe	516.50	517.50
Južne železnice	98.50	99.50
Državne železnice	702.60	703.60
Alpine-Montana	821.00	822.00
Češke sladkorne družbe	300.00	302.00
Živnostenske banke	269.75	270.75

Valute.	Dinar	Stigval
Cekini	11.38	11.43
Marke	117.55	117.75
Franki	95.65	95.85
Lire	95.00	95.20
Rubliji	252.25	253.25

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300.2 Srednji letni tlak 736 mm

Ura	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
22	2. pop.	741.7	21.3	sr. jug	jasno
9	zv.	742.3	13.6	sr. zah.	—
23	7. zj.	742.1	6.9	brezvetr.	soparno

Srednja včerajšnja temperatura 13.8°, norm. 10.8° Padavina v 24 urah m.m. 0.0.

Meblovana mesečna soba

s posebnim vhom, se ceno odda takoj ali s 1. majem na Čopovi cesti št. 19/III. 1571

Resna ženitna ponudba.

Gospodična v 22. letu, Ljubljanka, z 18.000 K premoženja, se želi poročiti zaradi družinskih razmer z gospodom višjim uradnikom, boljšim posestnikom ali trgovcem.

Pismo pod »Resno«, pošto laže, Ljubljana. 1576

Tajnost zajamčena.

Uradn. uniforma

ali salonska obleka za visoko, srednje močno postavo, se kupi.

Ponudbe na upravn. »Slov. Naroda« pod »Nedržanje 1914«.

Najcenejši nakup otroških vozičkov

pri trdki

J. Pogačnik

Ljubljana, Marije Terezije cesta 13-18.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Maša zadušnica
za blagopokojno g. Šmac
bo v soboto ob pol 7. uri
pri Sv. Jožefu. 1578

75.000 ur!

Zaradi balkanske vojne sem primoran za smešno nizko ceno prodati 75.000 imit. srebrnih ur z izbornim 36 urnim kolešjem remontiranim in na sidro, tekoče v rubinih.

1 komad K 3-
2 komada, 5-70
3 komadi, 13-80.

4 leta pismenega jamstva. Brez rizika. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj. Razpošiljanje po povzetju. 1563

Centrala ur Simon Lustig, Novi Sandec 355

TOVARNA ZAMASKOV
JELACIN & KO LJUBLJANA
NAJUSODNEJŠA NAJČISTEJŠA POSTREŽBA
ELEKTRIČNI OBRAT. DIREKTI UVOZ PROBOVINE
IZ ŠPANIJE IN PORTUGALSKA. ZAHTEVAJTE VZORE!

Tržiška posojilnica

registrirana zadruga z omejeno zavezo v Trzinu

vabi svoje člane

na

X. redni občni zbor

ki bo

v nedeljo 3. maja 1914 ob 10. uri dopoldne

v gostilni pri Slugi v Trzinu

DNEVNI RED:

1. Poročilo predsedstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za IX. upravno leto 1913.
3. Razdelitev čistega dobička § 9 in 33.
4. Razbremenitev upravnega sveta.
5. Volitev upravnega sveta in nadzorstva in določitev števila članov po določilih §§ 14 in 30.
6. Nasveti.

V Trzinu, dne 21. aprila 1914.

Opomba: Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši drugi občni zbor ob polu 11. uri dopoldne istega dne.

1675

Načelnstvo.

Prostori za trgovino

Z mehanim Magom v središču prometnega trga na Notranjskem, se dajo pod ugodnimi pogoji v najem. Na tem mestu obstaja že 50 let največja trgovina v celotnem okraju.

Ponudbe pod »Takej št. 10« na upravn. »Slov. Naroda«.

1466

Spreten, švrt

ri bi č

ki bi imel tudi domača dela oskrbovati, se sprejme takoj stalno v službo. 1568

Dopise je poslati na: Al. Schrev, Jesenice, Gorenjske.

Lepa nova hiša (vila)

ki se jako dobro obrestuje, s petimi stanovanji, sadnim in sočivnim vrtom v Boljaku (Lind) se radi družinskih razmer pod jako ugodnimi pogoji in po primeroma nizki ceni takoj proda.

Pojasnila daje Jakob Špicar, posojilniški uradnik na Jesenicah (Gorenjsko).

1504

Sreča

za onega, ki prevzame mojo restavracijo s kavarno in ev. 30 tujakih sob na račun od maja naprej v najem.

Ponudbe na: Poštni predal št. 76. 1569

Hiša „pod Stalom“

v Mostah pri Žirovnici

z gospodarskim poslojem, svinjaki, ledenico, vrtno lopo in basinom je ceno na prodaj. V hiši so jako pripravi gostilniški prostori, več sob in lokal za trgovino. K posestvu pripada lep vrt, 2 njivi, 5 travnikov in 3 gozdovi. Hiša je oddaljena od postaje Žirovnica komaj kakih 8 minut in radi zdrave lege zelo priprava za letovišče, vsled tega bi se sobe poleti lahko po ugodni ceni oddale.

Pojasnila daje Posojilnica v Radovljici. 1570

Sprememba letošnjega semnja

: v Vrhovcu, občina Polom : pri Kočevju.

Vljudno se naznanja, da se vrši letošnji semenj namesto

v ponedeljek, dne 4. maja

že v soboto, dne 2. maja 1914.

To velja samo za letos.

Obč. predstojnik v Polomu

Franc Glibo. 1566

Podjetje za izdelovanje

cementne strešne opeke

in drugih cementnin, opremljeno z vsemi potrebnimi stroji se pod zelo ugodnimi pogoji takoj odda v najem ali pa proda.

Delavnica z zalogo se nahaja v najbližji okolici Ljubljane tik ob glavni cesti. Podjetje je prav dobro vpeljano in nudi strokovnjakom lepe dohodke. Istotam se da v najem prostoren hlev za 8 glav živine. Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Mlada plačil. natakaraica

večša slovenskega in nemškega jezika, želi mesto za poletno sezijo.

Pisma na upravn. »Slov. Naroda« pod »Mimica/1565« 1565

Lepo 1547

opremljena soba

se odda eni ali dvema solidnima osebama. Poizve se upravništvu »Slov. Naroda« ali v Sv. Florjana ul. št. 17/2.

Vzamem takoj 1580

meblovano separ. sobo

event. s kabinetom, sredi mesta.

Dopisi do 26. t. m. z šifro »Gradec 32« na upravn. »Slov. Naroda«.

natakaraica

za »Narodni dom« v Istri.

Vprašati je pod »Pridna 100/1579« v upravn. »Slov. Naroda«.

Išče se za takoj ali pozneje

manjši lokal

za stalno tovarniško zalogo z izložbenim oknom, ki se dobro zapira. Sv. Petra cesta do št. 18, Dunajska do Figovca, Kongresni trg, Wolfova ulica, Šelenburgova, Prešernova ulica, Miklošičeva cesta do hotela Lloyd.

Ponudbe pod »53/1555« na upravn. »Slov. Nar.« 1555

Simpatičen, inteligenten trgovec, 35 let star, lastnik večje trgovine in lepega posestva na deželi, se želi v svrhu ženitve seznaniti z gospodično ali vdovo.

Reflektantinja mora imeti v prvi vrsti veselje do trgovine in nekoliko premoženja. 1577

Le resne ponudbe pod naslovom »Prijeten dom/1577« na upravn. »Slov. Naroda«.

1570

1570

1570

1570

1570

1570

1570

1570

1570

1570

1570

1570

1570

1570

1570

1570

1570

1570

1570

1570

1570

1570

1570

1570

1570

1570

1570

1570

1570

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem prežalostno vest, da je naš iskrenoljubljeni soprog, oče, brat, tast in stric, gospod

Avgust Križaj

c. kr. fin. straže komisar v pokoju

danes zjutraj ob 4. uri, po daljšem bolehanju, v starosti 65 let, previden s tolažili sv. vere mirno in udano zaspal.

Pogreb nepozabnega ranjkega se vrši jutri v petek, dne 24. t. m. ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti v Spod. Šiški, Kolodvorska ulica št. 200 na pokopališče k Sv. Križu v lastno grobnico.

Posmrtno maše se bodo brale v raznih cerkvah. 1581

Spod. Šiška, dne 22. aprila 1914.

Ana Križaj soproga. — Ana Strupech roj. Križaj hči. — Josipina Skrem sestra. — Janko Strupech evid. asisent. c. kr. domobr. pešp., zet. Vsi vnuhi in vnučinja.

Brez posebnega obvestila.

Madi

najboljše

Generalni zastopnik: M. Švara, Pred škočjo šte. 3.

krema za čevlje

čistilo čevljev.

Dobiva se povsod.

Generalni zastopnik: M. Švara, Pred škočjo šte. 3.

Gospodinja

nad 30 let stara, zmožna kuhe, se sprejme za stalno v boljšo hišo. Nekoliko šolsko oz. trgovsko izobražena ima prednost. 1539

Ponudbe na npravištvu „Slov. Naroda“ pod „št. 1539“.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najugodnejših pogojih, in nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt s manjšimi plačili na 12 vplačil.

„SLAVIJA“

„... vzajemna zavarovalna banka v Pragi. ...“
Resurvi fond 5 000.000.000 — kapitalski odloščeni in kapitalizirani 120.000.000.000
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseslovensko-narodno upravo.
Vsa poslovanja daje
Gospodarsko zastopstvo v Ljubljani Cigar pisarne so v Gospodski ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vromski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekt!

Greh in smeh...

Zabeljene in osoljene kratkočasnice.

Brez dovoljenja knesozkopijskega ordinarijata izdat
Tinček Hudaklin.

Cena 1 krona, s pošto 1 krona 10 vinarjev.

Narodna knjigarna v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

VABILO

na

pomladanski gostilničarski izlet na Brionske otoke

ki se vrši 5. in 6. majnika t. l.

Odhod iz Ljubljane 5. majnika z brzovlakom ob 6. uri 3 min. V Divači zajtrk. Prihod v Pulj ob 1. uri 42 min. Popoldne ogled arzenala in drugih znamenitosti v Pulju. Prenočuje se v Pulju. 6. majnika zjutraj s parobrodom (3/4 ure vožnje po morju) na Brioni. Odhod z Brionskih otokov je vsakomur poljuben, ali zvečer z brzovlakom iz Pulja ob 6. uri 36 min. ali pa zjutraj s parnikom v Trst, kamor pride parnik ob 10. uri 50 min. Pri lepem vremenu je vožnja po morju priporočljiva. 1560

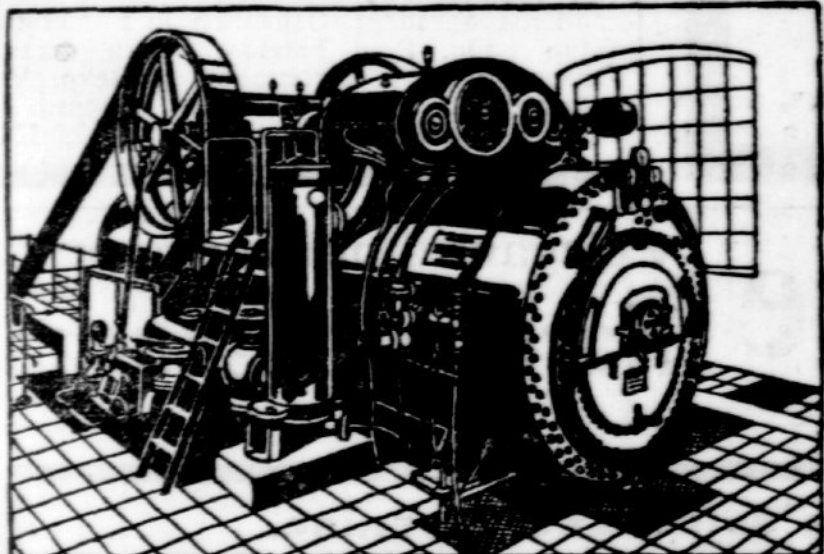
Stroški so zelo majhni. Vožnja iz Ljubljane z brzovlakom in parnikom do Brioni in nazaj v Ljubljano stane 18 kron. Ostali stroški pa so tudi zelo neznatni. Kdor se namerava tega izleta udeležiti, naj to naznani do 2. majnika podpisanemu.

Izleta se lahko udeleži vsakdo, torej tudi negostilničarji in dame. Žal ne bo nikomur.

K številni udeležbi vabi

A. Milavec, Legat.

Delniška družba za gradnjo strojev prej Brand & Lhuillier

Brno in Požun

dobavlja

lokomobile, parne stroje, kompresorje in zračne črpalnike, kotle vseh sistemov, cevovode, transmisije, ledne in hladilne stroje, izpiralne naprave pat. Freygang itd.

Uredbe sladkornih tvornic, pivovarnic in sladarnic, itd. — Zastopnik za Koroško Kranjsko in južno Štajersko: inženir I. Mikula Ljubljana, Cigaletova ulica 1.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1913.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor. Odhod.

6-54 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

7-32 zjutraj. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

9-09 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-20 popoldne. Osební vlak na Skofjo Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).

1-30 popoldne. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

3-40 popoldne. Osební vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-35 zvečer. Osební vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Trbiž, Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec, Linc Dunaj.

7-48 zvečer. Osební vlak, na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-01 po noči. Osební vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-25 zjutraj. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Jesenice, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždan, Prage, Linca, (London) Vlissingen, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Trz, Kranja.

8-59 zjutraj. Osební vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-52 dopoldne. Osební vlak iz Trbiža, Jesenice, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.

11-14 dopoldne. Osební vlak iz Gorice, Jesenice, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka Trz, Kranja.

3-00 popoldne. Osební iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

4-33 popoldne. Osební vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenice, Linca, Celovca, Solnograda, Franzensfeste Beljaka, Trz, Kranja.

5-51 zvečer. Brzovlak iz Jesenice z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage Dunaja, Linca, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfesta, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).

8-16 zvečer. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenice, Dunaja, Linca, Celovca Beljaka, Trz, Kranja.

9-00 zvečer. Osební vlak iz Jesenice, Radovljice, Kranja, Skofje Loke. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).

9-12 po noči. Osební vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

11-31 po noči. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenice, Celovca, Beljaka, Kranja

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-00, 11-00, 3-40, 7-15, (11-22 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 8-40, 11-00, 3-40, 6-12, (10-22 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnanstvo v Trstu.

Stalni krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nastavi s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod „MENKUR“, Brno, Neugasse Nr. 20.

! 500 kron !

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin belsam Risa Vaših kurjih oces, bradavic, otiščancev ne odstrani v 3 dneh brez bolečin, Cena lončka z garancijskim pismom 1 K 3 lončki 250 K Lemony, Kasehan (Kassa) L., Postl. 12/730 Ogrsko. 628

Čebelni med

iztrčan, zajamčeno prirodno pristen, akacije ali lipov, razpošiljanje franko v pločevinastih skatljicah po 5 kg po povzetju za K 8-90. Preprodajalcem pošljemo vzorce in ponudbe. Izvoz medu (Ungarischer Honig-Export) SALATONFÖKAJAR, (Ogrsko)

V dobroznanem letovišču na Gorenjskem kamor prihajajo tužci z vseh avstrijskih dežel in kjer se bo razvil najlepši zimski Sport, se pod ugod. pogoji prodaja dobroznan

hotel

ki je povsem renoviran in z vsemi potrebščinami najpraktičneje opremljen, tako da zainteresirancem ni potreba skrbeti za nikako opravilo. Hiša je staroznana in na najboljšem glasu! — Naslov pove upravn. Slov. Naroda. Eventualno se odda tudi v najem

Kmečka hranilnica in posojilnica v Knežaku registr. zdruška z neom. zavezo.

Vabilo

na

občni zbor

ki bo

dne 3. maja t. l. ob 3. popoldne v zadržni pisarni v Knežaku.

Dnevni red:

1. Nagovor in poročilo načelnika.
2. Odobritev računskega zaključka in bilance za l. 1913.
3. Slučajnosti.

Opomba. Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši po § 35. z. pr. pol ure pozneje na istem kraju in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki sklepa brezpogojno.

Za načelstvo:

Drag. Česnik s. r. Ivan Tomšič s. r.

KUC

zdravniško priporočeno kraljstvo vino daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po politnem povzetju K 480. — Edina zaloga:

Br. Novaković,

veletrgovina vina, Vermontha, Marsala, Malaga, Konjaka, Zgornja itd.

LJUBLJANA

Sifilitiki!

Pojasnilno brošuro o hitremjenju in temeljitnem ozdravi brez motenja poklica, brez ponovitve, brez živga srebra in drugih strupov, brez vbrizgavanja, brez škodljivih postranskih učinkov razpošilja za 20 h za poštino v zaprti kuverti brez kakega natiska dr. med.

H. Seemann, Sommerfeld 83 (Lausitz)

Proda se

realiteta s stanovanjem petih sob hlevom, vrtom, kletjo. Posebno primerno za izvoške, špediterje itd.

Polzvo se v upravištvu „Slov. Naroda“.

1561

Zahvala.

Moj mož Mihael Mencinger, posestnik in klepar v Radovljici, je bil zavarovan pri banki „Slaviji“ za doživetje in smrt. Dne 3. aprila t. l. pa je umrl, za kar mi je banka „Slavija“ takoj izplačala zavarovani kapital. Za to točnost in kulantnost ter hitro izplačilo sem dolžna se zahvaliti in vsakomur najtoplejeje priporočati naš slovanski zavod banko „Slavijo“.

Radovljica, dne 21. aprila 1914.

Terezija Mencinger, vdova.

1575

Zadnji teden!

Novo! Sattermannov drevored! Novo!

Edino svoje vrste!

Medved, ki vozi po dvokolesu.

medved, vozeč na kolesčkih in mnogi drugi dresurni prikazi slonov, hjen, volkov, kač, različnih medvedov, opic, psov, nojev itd.

Predstave vsak dan ob 4. in 6. uri pop. ter ob 8. uri zveč. glavna predstava.

Otroci in vojaki od narednika nazaj plačajo na vseh prostorih polovico.

Michlovo gledališče zveri v Sattermannorem drevoredu.

Vse natančneje povedo lepaki.

K tem veleznanim predstavam vabi prav udano

lastnik.

V naročbo priporočamo

prvi slovenski leposlovni mesečnik

LJUBLJANSKI ZVON

kateri izhaja že 34. leto.

„Ljubljanski zvon“

šteje med svojimi sotrudniki naše najboljšo pripovednike, pesnike in kritike;

„Ljubljanski zvon“

pereča nepristransko o vseh važnejših slovenskih in slovanskih književnih novostih;

„Ljubljanski zvon“

si je tekom svojega 33letnega izhajanja pridobil v našem slovstvu odlično mesto.

Naroča se:

Upravištvu „Ljub. zvona“ Ljubljana, Knaflova ul. 5.

Cena: Celoletno K 9.20, polletno K 4.60, četrtletno K 2.30.

Telefon šte. 18.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Telefon šte. 18. 129

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekture in stavbno-tehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Važno za gostilničarje in kavarnarje!
Nameščevalni urad „Zveze češko-slov. gostilničarskih nameščencev“ v Trstu. Belvedere 7, priporoča dobro izučeno, jezikov zmožno osobe, brezplačno.

Trgovina z meš. blagom

v Ljubljani se z vso opravo proda radi rodbinskih razmer pod zelo ugodnimi pogoji. 1538

Vpraša se v trgovini pri **Franji Snoj, Kolodvorska ulica 41.**

Kompletna naprava

z aparatom, cevmi in drugim za acetilensko razsvetljavo, stara komaj 3 leta, se proda zaradi vpepljave elektrike po zmerni ceni.

Ogleda se pri **Ivanu Zrimcu**, gostilničarju in mesarju na **Bledu, Grad št. 56.** 1501

Mazilo za lase.

Varstvena znamka **NETOPIR** napravi g. Ana Križaj v Sp. Šiški pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ul. št. 200 ali v trafiki pri cerkvi. V treh tednih zrastejo najlepši lasje. Stekl. po 2 K in po 3 K. Pošilja se tudi po pošti. Izborna sredstvo za rast las. Za gotovost so jamči. Spricovala na razpolago.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo: Krasne

BLUZE krila, kostume, nočne halje, perilo in vsako modno blago.

Zelo solidna trdika:

M. Krištofič - Bučar Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v

otroških oblekah in krstni opravi. :

RADIUM

STRAPAZ-IN TKANINE

tovarne **B. SPIEGLER** in **SINOVI Hronov** so izdelane iz najfinejše Amerika-preje, ter v lepoti in trpežnosti neprekosljive. Imajo prednost, da ostanejo v perilu snežnobele ter so znatno ceneje kot konkurenčni izdelki. Dobivajo se v poljubni širjavi in debelosti za vsakovrstno živотно ali posteljno perilo

v manufakturni trgovini

J. CIUHA, LJUBLJANA

Pod Trančo.

Zahtevajte vzorce za pralne preizkušnje.

Modne potrebščine za gospode

kakor:

klobuki, cilindri, slamniki, čepice, ovratniki, zapestnice, kravate, naramnice, žepni robci, nogavice, palčke l. t. d.

priporoča

:: v največji izbiiri vedno najnovejše ::

modna in športna trgovina

P. Magdič, Ljubljana,

nasproti glavne pošte.

Najboljše blago!

Stalne cene.

Mlada, brhka gospodična

brezhibne pretekl. varčljiva, 150.000 mark gotovine in fina bala, se želi poročiti s solidnim, intel. gospodom. Cenj. dopisi pod „Aufrechtig 21“ Gelsenkirchen, hauptpostl. Indir. anonim. brez pomena. Diskrecija zagotovljena. 1533

Pozor! Pozor!

Jak. Wermuth z Dunaja je tukaj in kupuje odloženo moško obleko, vojaške uniforme, železničarske plašče, sedla in pritlikline, pramice (borte) in plačuje najvišje cene.

Dopisi poste restante. 1554

Mirna zanesljiva stalna stranka brez otrok, išče za avgustov termin **zračno**

stanovanje

z dveh sob eventualno treh sob, ne izven mesta ter kolikor mogoče v bližini cestne železnice. 1530

Prijazne ponudbe pod pošto ležeče „Merkur 500“ do 25. aprila t. l.

Kavarna J. Zalaznik

priporoča vsem ljubljancem in gostom z dežele

najboljši zajtrk

kakor priznano dobro

belo kavo, čokolado, kakao, čaj, fine likerje in najfinejše pecivo.

Baška!

Prvo čisto slovansko kopališče ob šidriji

Hotel Velebit

lastnik Hrvat A. Tudor na otoku Krku (Veglia), Istra.

Izvrstna kuhinja, nič zdraviliške takse!

Hotel ima krasen položaj, je okoli 20 korakov oddaljen od morja proti kopališču. Nova moderna zgradba; Oskrbljen je z izvrstno pitno vodo. Pred hotelom velika terasa. Dnevna zveza s parobrodom z Reko. Vse informacije, prospekte, daje zastoj in franko lastnik hotela. 1317

V najem se išče

lokal z izložbo

v središčni mesta (Sv. Petra cesta, Stari trg, Vodnikov trg, Prešernova ulica ali okolica teh ulic) za maj ali avgust.

Obširne ponudbe z navedbo cene pod „Stalna stranka/1541“ na upravništvo „Slov. Naroda“. 1541

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov.

Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Ceniki na razpolago.

Ceniki na razpolago.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
PORODNIŠNICA
LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
SEF. ZDRAVNIK PRIMARJ. DR. FR. DERGANC

Kazensko-pravdni red

z dne 23. maja 1873 šte. 119 državnega zakonika z dodanim

zvršitvenim propisom

in drugimi zakoni in ukazi kazenski postopek zadevajajočimi.

Trdo vezan 5 K 00 v., po pošti 5 K 50 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Vizitnice Narodna tiskarna.

Najboljše švicarske vezenine.

Perilo za dame in gospode po meri.

Največja izbira namiznih garitur.

Najboljše platno v vseh širjavah.

Stavbeno podjetje:

Prevzamem javne in zasebne stavbe, železobetonske mostove, stropne itd. — Popravila izvršujem po najnižjih cenah. Izdelujem načrte in dajem strokovna navodila.

Parketna tovarna:

Vehika zaloga hrastovih in bukovih deščic, katere dobavim z ali brez polaganja; prevzamem tudi popravila in polagam deščice na stara že obstoječa tla.

Strojno mizarstvo:

Izdelujem vsa stavbeno-mizarstvo tičoča se dela, pohištvo le proti naročilu. Izvršujem tudi vsakovrstna popravila točno, povoljno in po nizkih cenah.

Tesarstvo:

Prevzamem vsa v to stroko spadajoča dela, kakor: strešne stole, stropne, verande, barake odre i. t. d. — Popravila izvršujem točno in solidno.

Parna žaga:

Kupujem hrastov, bukov in smrekov les in žagam hlode tudi proti plačilu. — Po železnici poslan les se dostavi na žago po lastnem industrijskem tiru iz državnega kolodvora.

Ustanovljeno l. 1900.

U. Scagnetti, Ljubljana.

Tehnična pisarna: za električno, drvarstvo, kolesarstvo.

Telefon šte. 299.